

Liahona

Hoe kan ik helpen?

Wanneer dierbaren de kerk verlaten, pagina 30

Leren van wie is teruggekeerd, pagina 26

Hoe de kerkgeschiedenis begrijpen een hulp is, pagina 12

DE
KERK
IS HIER

Punta Arenas **Chili**

FOTO, GETTY IMAGES

De kerk is sterk in Chili, van de woestijndorpen in het noorden tot de grote stad Santiago in het midden en de ring Punta Arenas in het zuiden, die zeven wijken en twee gemeenten telt. Meer wetenswaardigheden over Chili en de kerk daar:

leden van de kerk —
595.526

3,3 — procent van de bevolking is lid van de kerk

77 ringen,
590 gemeenten,
10 zendingsgebieden —

100 — centra voor familiegeschiedenis

tempels: Santiago (ingewijd in 1983),
Concepción (ingewijd in 2018), Antofagasta (aangekondigd in 2019) — **3**

4.270 — km van de noordgrens van Chili tot de zuidgrens, 350 km breed van oost naar west

1956 Eerste gemeente georganiseerd

1972 Eerste ring georganiseerd

1988 Vierde land ter wereld met 50 ringen

1994–1996 26 nieuwe ringen gesticht

Van het *Liahona*-team

De inhoud van dit nummer is vóór de COVID-19-pandemie gecreëerd. Sommige details en suggesties zijn mogelijk nu niet meer van toepassing. Pas alle suggesties aan aan de huidige richtlijnen van de kerk en de overheid.

Ik voel me aangetrokken tot mensen van hetzelfde geslacht. Zouden de kerkleden mij weer verwelkomen?

Bouke "Bob" S. Ecoma Verstege

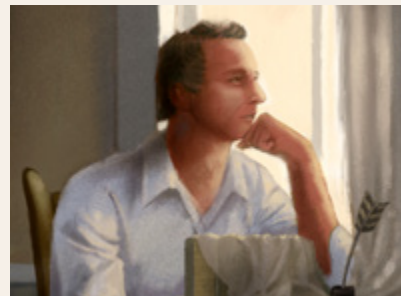
40

Kerkgeschiedenis:
een bron van kracht
en inspiratie

*Ouderling Quentin L.
Cook, Kate Holbrook
en Matt Grow*

12

Ik voelde me misleid over de kerk

Travis Ewell

26

Samen ons geloof versterken

Deze maand leren we in onze studie van het Boek van Mormon over Korihor. Hij overtuigde veel kerkleden dat zij door de profeten waren bedrogen, maar gaf later toe dat hij zelf door Satan was bedrogen en dat op zijn beurt met anderen had gedaan. We verdiepen ons in de Zoramieten, een volk dat zich van de kerk had afgescheiden. Ook lezen we hoe Alma de jonge, die de kerk ooit actief had bestreden, zijn eigen volwassen kinderen probeert te weerhouden van keuzes die hen van de Heer en zijn kerk zouden laten afdwalen.

Sommigen van ons hebben gezinsleden of vrienden die niet meer bij de herstelde kerk van de Heer willen horen. Dit kan pijnlijk zijn voor mensen die veel aan hun geloof hebben. We willen wel helpen, maar weten soms niet hoe.

In één tijdschriftnummer kan nooit uitputtend worden ingegaan op alle redenen waarom iemands geloof kan

verkillen, of precies worden uitgelegd wat te doen als dat gebeurt. Ieder bewandelt zijn eigen geloofsweg. Maar in dit nummer proberen we wel steun te bieden, met:

- Het verhaal van iemand die naar de kerk terugkeerde en wat hij daarvan heeft geleerd (zie pagina 26).
- Hoe belangrijk het is om iedereen welkom te heten (zie pagina 40).
- Suggesties voor ouders van volwassen kinderen die een andere weg zijn opgegaan (zie pagina 30).
- Nuttige inzichten in kerkgeschiedenis en hoe die ons geloof kan versterken (zie pagina 12).

Wij hopen dat deze artikelen uw startpunt zijn om voor uzelf goddelijke leiding te zoeken.

Met vriendelijke groeten,

Adam C. Olson

Hoofdredacteur

Inhoud

5 Een uitnodiging aan kunstenaars over de hele wereld 🕒

6 Geloofsportret 🕒

Ignatius en Adelaide Baidoo

De familie Baidoo heeft zelf de zegeningen van alfabetisering door evangeliestudie in hun wijk en hun gezin waargenomen.

8 Beginzelen voor uw bediening

Bediening door kerkactiviteiten

Kerkactiviteiten bieden ons de kans om vriendschappen te sluiten, anderen onze hand toe te reiken en ze te dienen.

12 Kerkgeschiedenis: een bron van kracht en inspiratie

Ouderling Quentin L. Cook, Kate Holbrook en Matt Grow

Hoe kan de kerkgeschiedenis bestuderen ons geloof verdiepen en ons verlangen om het evangelie na te leven aanscherpen?

20 Indiase pioniers in beeld

Taunalyn Rutherford

Deze trouwe heiligen zijn voorbeeldige pijlers van de kerk.

26 Ik voelde me misleid over de kerk

Travis Ewell

Nadat broeder Ewell zaken had ontdekt die de grondvesten van zijn geloof door elkaar hadden geschud waardoor hij de kerk een tijdje had verlaten, begon hij zich te realiseren wat hij miste.

30 Jij hebt lief, Hij redt 🕒

Krista Rogers Mortensen

Een moeder beseft dat ze ongeacht de keuzes van haar volwassen kinderen, ze alleen van hen moet houden.

32 Onder heiligen der laatste dagen 🕒

Een gezin zet hun beproevingen van zich af om aan bediening te doen; een moedige vliegenier komt op voor zijn geloof en inspireert daarmee anderen; vergeving komt onverwachts.

36 Kom dan en volg Mij: Boek van Mormon 📖 🕒

Verdiep uw studie van het Boek van Mormon dankzij deze wekelijkse artikelen.

40 Ik voel me aangetrokken tot mensen van hetzelfde geslacht.

Zouden de kerkleden mij weer verwelkomen?

Bob Verstege

Toen broeder Verstege een dwang voelde om zich weer bij de kerk aan te sluiten, maakte hij zich zorgen of de andere leden hem wel zouden aanvaarden.

🕒 Weglezertjes

📖 Hulp bij *Kom dan en volg Mij*

Op de omslag
Afbeldingen,
stock.adobe.com en
unsplash.com

Katernen

Jongvolwassenen

44

De toekomst kan intimiderend zijn. Maar met de hulp van onze hemelse Vader kunnen we in de toekomst allemaal **in geloof voorwaarts streven**. Lees deze maand verhalen van andere jongvolwassenen die **belangrijke zaken om zich op de toekomst voor te bereiden** hebben geleerd.

Jongeren

52

Ontdek hoe **het evangelie je familie kan veranderen** en waarom je **eenvoudige keuzes** van belang zijn.

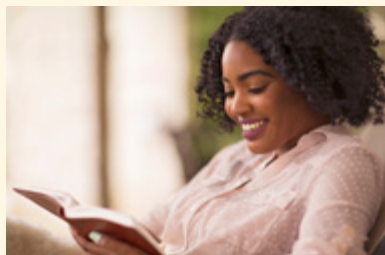
Kinderen

Vriend

Jij kunt **een zending zijn**, net zoals Alma!

DIGITALE THEMA-ARTIKELEN JULI

Heb je vragen over het evangelie? Hier zijn vijf manieren om antwoord te vinden.

Chakell Wardleigh

Een jongvolwassene vertelt hoe vragen je geloof kunnen versterken, als je dat toelaat.

Zo bereid ik me voor op een tempel in India

Yeshwanth Kosireddy

Een jongvolwassene uit India vertelt hoe hij zich voorbereidt om voor het eerst naar de tempel te kunnen gaan.

MEER WETEN

In de app Evangeliebibliotheek en op liahona.ChurchofJesusChrist.org kunt u:

- de huidige uitgave lezen;
- artikelen vinden die alleen digitaal beschikbaar zijn;
- in voorgaande uitgaven zoeken;
- verhalen en opmerkingen insturen;
- zich abonneren of een geschenkabonnement geven;
- uw studie met digitale hulpmiddelen verbeteren;
- favoriete artikelen en video's delen;
- artikelen downloaden of afdrukken;
- naar uw favoriete artikelen luisteren.

CONTACT MET ONS OPNEMEN

Stuur vragen en opmerkingen naar liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Stuur uw verhalen in op liahona.ChurchofJesusChrist.org of verstuur ze per post naar:

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT, 84150-0023, VS

JULI 2020 JAARGANG 120 NUMMER 7 LIAHONA 16722 120

Tijdschrift van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Het Quorum der Twaalf Apostelen:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Redacteur: Randy D. Funk

Adviseurs: Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Walter F. González, Larry S. Kacher, Jan E. Newman, Adrián Ochoa, Michael T. Ringwood, Vern P. Stanfill

Algemeen directeur: Richard I. Heaton

Directeur kerktijdschriften: Allan R. Loyborg

Zakelijk manager: Garff Cannon

Hoofredacteur: Adam C. Olson

Assistent-hoofredacteur: Ryan Carr

Publicatie-assistente: Camila Castrillón

Teksten en redactie: David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Artdirector: Tadd R. Peterson

Vormgeving: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Aleni Regehr, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Coördinatrice intellectueel eigendom: Collette Nebeker Aune

Productiemanager: Jane Ann Peters

Productie: Ira Glen Adair, Julie Burdett, José Chavez, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi,

Ginny J. Nilson, Marrison M. Smith

Drukvoorbereiding: Joshua Dennis, Ammon Harris

Directeur drukwerk: Steven T. Lewis

Directeur distributie: Nelson Gonzalez

Postadres: *Liahona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

De *Liahona* (een woord uit het Boek van Mormon dat 'kompas' of 'aanwijzer' betekent) verschijnt in de volgende talen: Albanees, Armeens, Bahasa Indonesia, Bislama, Bulgaars, Cambodjaans, Cebuano, Chinees, Chinees (vereenvoudigd), Deens, Duits, Engels, Ests, Fiji, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, IJslands, Italiaans, Japans, Kiribati, Koreaans, Kroatisch, Lets, Litouws, Malagasi, Marshallees, Mongools, Nederlands, Noors, Oekraïens, Pools, Portugees, Roemeens, Russisch, Samoaans, Sloveens, Spaans, Tagalog, Tahitiaans, Thai, Tongaans, Tsjechisch, Urdu, Vietnamese en Zweeds. (De frequentie verschilt per taal.)

© 2020 by Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America.

Auteursrecht: tenzij anders aangegeven, mag materiaal in de *Liahona* voor eigen, niet-commercieel gebruik (waaronder kerkroepingen) gekopieerd worden. Dat recht kan op elk moment ingetrokken worden. Beeldmateriaal mag niet gereproduceerd worden als de bronvermelding dat aangeeft. Auteursrechtelijke vragen kunt u richten aan het Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, VS; e-mailadres: cor-intellectualproperty@ChurchofJesusChrist.org.

For Readers in the United States and Canada: July 2020 Vol. 120 No. 7. LIAHONA (USPS 311-480) Dutch (ISSN 1522-9173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals

Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: +1 800 537 5971. Credit card orders (American Express, Discover, MasterCard, Visa) may be taken by phone or at store.ChurchofJesusChrist.org. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

EEN UITNODIGING AAN KUNSTENAARS OVER DE HELE WERELD

Wij nodigen u uit om nieuwe kunstwerken te maken voor de twaalfde internationale wedstrijd voor beeldende kunsten, uitgeschreven door het Museum voor kerkgeschiedenis in Salt Lake City (Utah).

Alle vormen, stijlen en culturele benaderingen van kunst zijn welkom. Geselecteerde inzendingen worden in het Museum voor kerkgeschiedenis en online tentoongesteld.

De wedstrijd wordt door een jury geleid en wil kunstenaars over de hele wereld bereiken om de productie van kunstwerken door heiligen der laatste dagen te stimuleren. Zo kunnen we laten zien hoe breed en divers de culturele activiteiten van de kerk zijn en kunnen we de collectie van het Museum voor kerkgeschiedenis uitbreiden.

- Thema: 'Allen zijn voor God gelijk', geïnspireerd door 2 Nephi 26:33
- Inleverperiode: 1 februari–1 juni 2021
- Leeftijden: De kunstenaars moeten minimaal 18 jaar oud zijn.
- Prijzen: De kunstenaars van wie het werk wordt tentoongesteld krijgen in oktober 2021 bericht.
- Tentoonstelling: maart 2022–oktober 2022

Zie ChurchofJesusChrist.org/artcompetition voor het reglement, voorwaarden voor deelname, online registratie en inspiratie van eerdere deelnemers. ■

'[De Heer] doet niets, tenzij het de mensenkinderen duidelijk is; en Hij nodigt hen allen uit om tot Hem te komen en deel te hebben aan zijn goedheid; en Hij verwerpt niemand die tot Hem komt, zwarte en blanke, geknechte en vrije, man en vrouw; en Hij is de heidenen indachtig; en allen zijn voor God gelijk, zowel de Joden als de andere volken.'

– 2 Nephi 26:33

Allen zijn
voor
**God
gelijk**

Ignatius en Adelaide Baidoo

Accra (Ghana)

Ignatius en Adelaide hebben gezien hoe het alfabetiseringsprogramma van de kerk en de nadruk op thuisgerichte evangeliestudie de leden van de ring en hun familieleden tot zegen is.

CHRISTINA SMITH, FOTOGRAAF

Ignatius:

Ik raakte betrokken bij alfabetisering door evangeliestudie doordat ik lid was van het ringpresidium. Ik bezocht een les en ik besepte dat het ook nuttig is voor mensen die wel kunnen lezen en schrijven. Voor ieder van ons is het nuttig, zodat we het evangelie van Jezus Christus beter kunnen begrijpen.

Kom dan en volg Mij en thuisgerichte evangeliestudie moedigen gezinnen ook aan om de Schriften samen te lezen en van elkaar te leren.

Adelaide:

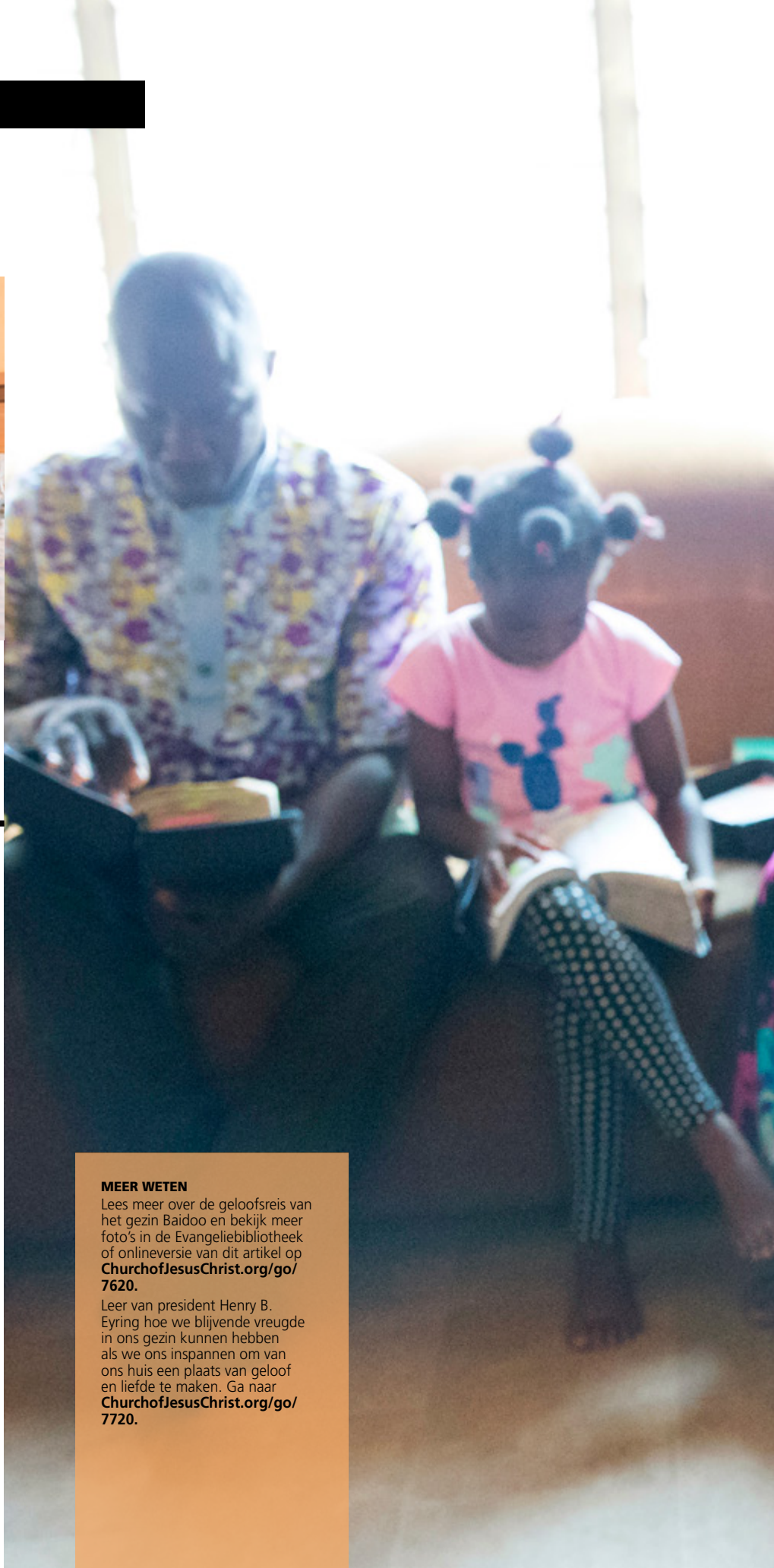
In ons gezin doen we wat we kunnen. Iedereen doet mee. Ik ben heel blij dat mijn kinderen elkaar helpen bij het samen lezen van het Boek van Mormon. Ze houden van het Boek van Mormon. Het was fijn om samen te lezen en onze getuigenissen te delen.

Ignatius:

President Russell M. Nelson heeft gezegd: 'Verhoging is een gezinsaanlegheid.'¹ Ik houd van mijn vrouw en kinderen. Ik wil altijd bij hen en bij onze hemelse Vader zijn. We moeten elkaar dus helpen.

NOOT

1. Russell M. Nelson, 'Kom dan en volg Mij', *Liahona*, mei 2019, 89.

MEER WETEN

Lees meer over de geloofsreis van het gezin Baidoo en bekijk meer foto's in de Evangeliebibliotheek of onlineversie van dit artikel op ChurchofJesusChrist.org/go/7620.

Leer van president Henry B. Eyring hoe we blijvende vreugde in ons gezin kunnen hebben als we ons inspannen om van ons huis een plaats van geloof en liefde te maken. Ga naar ChurchofJesusChrist.org/go/7720.

Beginnelen voor uw bediening

BEDIENING DOOR KERKACTIVITEITEN

Een van de manieren waarop we onze wijklleden kunnen dienen, is door kerkactiviteiten. U kunt een activiteit plannen rond de behoeften of interesses van iemand die u bedient, of u kunt iemand uitnodigen om deel te nemen aan activiteiten of dienstbetoonprojecten voor anderen. Elke activiteit op het niveau van de wijk, ring, of zelfs meerdere ringen kan een nuttige en leuke manier zijn om eenheid en kracht van de leden te bevorderen.

Kerkactiviteiten kunnen ook de deur openen voor vele bedieningskansen. Kerkactiviteiten kunnen bijvoorbeeld kansen bieden voor deelname aan dienstbetoonprojecten, waar anderen mee worden geholpen en waardoor positieve relaties in de gemeenschap worden ontwikkeld. Kerkactiviteiten kunnen ook een mogelijkheid bieden om contact te leggen met minderactieve leden van de kerk en met vrienden die iets anders of helemaal niet geloven.

Door veel mensen bij kerkactiviteiten te betrekken, ontstaat er een gelegenheid voor de Heer om onze wijken en gemeenten, onze buurten en onze gemeenschappen te zegenen en te versterken.

Positieve relaties opbouwen

De winter kwam eraan en David Dickson wist niet hoe hij zijn gezin warm kon houden.

David was net met zijn vrouw en twee dochters verhuisd naar het landelijke Fredonia in Arizona (VS), prachtig gelegen in een hoogtewoestijn omringd door majestueuze rode rotspartijen, alsemstruiken en naaldbomen.

Het huis dat het gezin Dickson had gehuurd, werd verwarmd met een houtkachel. David leerde al snel dat hout verzamelen een noodzakelijke vaardigheid was, omdat winter in Fredonia veel sneeuw en ijs betekent.

‘Ik had geen brandhout, geen kettingzaag, ik wist niet eens hoe zo iets werkt!’ zegt David. ‘Ik wist me geen raad.’

Enkele wijklleden vroegen aan David of zijn gezin wel genoeg hout had om de winter door te komen. ‘Ze hadden meteen door dat dat niet het geval was’, zegt David. ‘Het ouderlingenquorum bood al snel aan om te helpen met hout te verzamelen. Ik was heel dankbaar en heb hun aanbod aanvaard.’

David merkte snel dat het hout verzamelen een voorbeeld was van vele goed geplande en georganiseerde wijkactiviteiten met een hoge opkomst. Op een zaterdagochtend gingen David, het ouderlingenquorum en andere wijklleden de bergen in met hun pick-uptrucks en aanhangers.

‘In één middag zorgden de wijklleden dankzij hun gereedschap en kennis voor een houtstapel voor mijn gezin, waar we bijna twee winters genoeg aan hadden’, aldus David. ‘Nog belangrijker, ze leerden me alles wat ik moest weten om zelf hout te verzamelen. Toen we Fredonia weer verlieten, wist ik hoe een kettingzaag werkt, en had ik meegeholpen aan meer houtverzamelactiviteiten met de wijk dan ik kan tellen.’

Dergelijke activiteiten met de wijk zorgden niet alleen voor positieve relaties tussen leden van de kerk, maar met iedereen in de gemeenschap.

‘Ik herinner me een vrouw die geen lid van de kerk was, en die daar pas was komen wonen’, vertelt David. ‘Om zich warm te houden, was ze zelfs de houten panelen in haar huis aan het opstoken. Toen we dat hoorden, zorgden we dat ze genoeg hout had voor de winter. Ze was zo dankbaar, ze kon geen woord uitbrengen.’

Dankzij het bedieningswerk in Fredonia bleef iedereen in de winter veilig en warm.

Er voor anderen zijn

Op zending in Roemenië bezochten Meg Yost en haar zedingscollega een gezin dat al lang niet meer naar de kerk was geweest. 'De familie Stanica was als een van de eersten in Roemenië lid geworden van de kerk', vertelt Meg. 'We hielden van ze.'

Toen het tijd werd om een activiteit van de gemeente te organiseren, besloten de leiders dat er een pioniersavond zou komen. Op deze avond zouden de moedige pioniers in het zonnetje worden gezet, die dwars door de Verenigde Staten de Salt Lake Valley hadden bereikt. Het zou ook een gelegenheid zijn om de pioniers van de kerk in Roemenië eer te bewijzen.

'Wij vonden dat het een goede manier was voor bepaalde leden om te getuigen van hun bekering en hoe ze de kerk hebben zien groeien in Roemenië', zegt Meg. 'We wisten meteen dat het gezin Stanica erbij betrokken moest worden. We vroegen ze om mee te doen en ze waren meteen enthousiast.'

Op de bewuste avond was het gezin Stanica nog niet gearriveerd toen de activiteit begon.

'We waren bang dat ze niet zouden komen', aldus Meg. 'Maar ze kwamen net op tijd binnen. Ze getuigden prachtig van het evangelie en de kerk. Ze konden ook gezellig samenzijn met andere leden, die ze al lang niet hadden gezien.'

De leden van de gemeente verwelkomden het gezin Stanica met open armen. De volgende zondag zag Meg tot haar blijde verrassing dat zuster Stanica in de kerk zat.

'Toen ik de gemeente een paar maanden later weer bezocht, kwam ze nog steeds!' zegt Meg. 'Ik denk dat ze er veel aan heeft gehad om haar getuigenis te geven en zich betrokken en nodig te voelen in de gemeente.'

4 ideeën voor bediening door kerkactiviteiten

- **Bedenk activiteiten die aan een behoefte voldoen:** Activiteiten zijn een goede manier om aan vele verschillende behoeften te voldoen. Het kan gaan om de behoeften van een bepaalde persoon of groep. Het moet ook gaan om de behoeften van de deelnemers, of dat nu kennismaking, evangeliekennis of de aanwezigheid van de Geest is.
- **Nodig iedereen uit:** Doe uw best om bij het plannen van activiteiten iedereen uit te nodigen die wat aan deelname kan hebben. Denk daarbij aan nieuwe leden, minderactieve leden, jongeren, alleenstaande volwassenen, gehandicapten en mensen van een ander geloof. Nodig mensen uit met hun behoeften in uw achterhoofd, en laat merken hoe leuk u het vindt als ze komen.
- **Moedig actieve deelname aan:** De aanwezigen halen meer uit de activiteiten als ze de kans krijgen om mee te doen. Actieve deelname wordt bijvoorbeeld gestimuleerd als deelnemers voor de activiteit hun gaven, vaardigheden en talenten inzetten.
- **Heet iedereen welkom:** Als uw vrienden deelnemen aan een activiteit, doe dan uw best om hen zich welkom te laten voelen. Als u mensen ziet die u niet kent, wees dan vriendelijk en verwelkom hen ook! ■

MEER WETEN

Op ChurchofJesusChrist.org kunt u kijken naar de video 'Anderen uitnodigen om te komen helpen' en zien hoe eenvoudig het kan zijn om anderen uit te nodigen met ons te dienen.

STEL UW HART OPEN

‘We [moeten] altijd opletten of er nieuwe gezichten op onze activiteiten en bijeenkomsten zijn. [...] We kunnen eenvoudige dingen doen om deze nieuwe vrienden het gevoel te geven dat ze [...] welkom en op hun plaats zijn, bijvoorbeeld hen hartelijk groeten, gemeend naar ze glimlachen, [...] hen aan andere leden voorstellen enzovoort. Als we [...] ons hart voor onze nieuwe vrienden openstellen, handelen we naar de geest van onze bediening.’

Ouderling Ulisses Soares van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘Eén in Christus’, *Liahona*, november 2018, 38.

BEDIENING DOOR UITNODIGING

Let op de komende activiteiten van uw wijk of gemeente. Denk aan degenen die u bedient en of u ze voor activiteiten kunt uitnodigen.

VERTEL OVER UW ERVARINGEN

Stuur ons ervaringen over uw bediening aan anderen, of over de bediening van anderen aan u. Ga naar Liahona.ChurchofJesusChrist.org en klik op ‘Submit an Article or Feedback’.

**Ouderling
Quentin L. Cook**

van het Quorum
der Twaalf
Apostelen

Kaders door Kate
Holbrook en Matt
Grow, kerkhistorici

Kerkge- schiedenis

EEN BRON VAN KRACHT EN INSPIRATIE

In dit artikel, naar een wereldwijde devotional op 9 september 2018 in Nauvoo (Illinois, VS), beantwoorden ouderling Quentin L. Cook en kerkhistorici Kate Holbrook en Matt Grow vragen van jongvolwassenen over de kerkgeschiedenis.

Ouderling Cook: De geschiedenis van de kerk kan een geweldige bron van geloof zijn. Maar sommigen hebben er een verkeerd beeld van of gaan eraan voorbij. Sommige mensen hebben zelfs expres verhalen uit het verleden verdraaid om twijfel te zaaien.

Hoe meer we van *betrouwbare* geschiedenis van de kerk op de hoogte zijn, hoe meer we ons verbonden met de heiligen van vroeger zullen voelen. We zien dan onvolmaakte mensen zoals u en ik die in geloof voorwaarts gingen, zodat God door hen zijn werk kon doen. Ik beloof dat u door de geschiedenis van de kerk te bestuderen uw geloof kunt versterken en het evangelie vollediger na zult willen leven.

Hoe meer we over de heiligen van vroeger lezen, hoe vaster ons besluit wordt om onze eigen zending als dochter of zoon van God te vervullen.

Het verhaal van de herstelling is een verhaal van offers, vastberadenheid en geloof. We maken allemaal deel uit van de herstelling en de geschiedenis van de kerk. Ieder van ons heeft een zending in dit leven waardoor het evangelie de aarde zal vervullen. Hoe meer we over de heiligen van vroeger lezen, hoe vaster ons besluit wordt om onze eigen zending als dochter of zoon van God te vervullen.

In de ruim 24 jaar dat ik algemeen autoriteit ben, wilden de broeders altijd zo transparant mogelijk zijn, zowel over de kerkgeschiedenis als de leer. Wij vinden dat met alle moeite die gedaan wordt om nieuwe boeken beschikbaar te maken – vooral *The Joseph Smith Papers*, de Evangelieverhandelingen en nu ook de vierdelige reeks *Saints*¹ – mensen op een prachtige manier zaken in hun ware context kunnen bestuderen, waardoor ze het evangelie van Jezus Christus op

een geloofwaardige manier gaan begrijpen.

Een van mijn favoriete verhalen in *Saints* is het verhaal van Addison Pratt die naar Zuid-Oceanië ging. Hij doopte ongeveer 60 mensen. Mijn vrouw, Mary, en ik waren eens op de Australeilanden in Frans-Polynesië, waar Addison had gepredikt.

Een van de bijzonderste ervaringen die ik ooit heb gehad, was een jonge vrouw daar horen zeggen: 'Ik ben een zevendegeneratielid van de kerk.' Addison Pratt had haar verre voorouder gedoopt vóór de heiligen naar Utah gingen.

Waar u ook bent in deze wereld, van wie u ook afstamt, u bent belangrijk, u maakt deel uit van de kerkgeschiedenis. We hebben u hard nodig. U zult anderen tot zegen zijn.

Joseph Smith en het Boek van Mormon

Toen ik een tiener was, dachten we dat mijn oudere broer niet op zending geroepen zou worden. De wijk mocht toen namelijk maar één jongeman tegelijk op zending sturen. Alle anderen moesten zich beschikbaar houden voor militaire dienst. Maar onze bisschop en ringpresident kregen te horen dat ze nog iemand mochten uitzenden. Ze spraken daar met mijn broer over en hij vertelde dat thuis aan mijn ouders.

Mijn vader was een geweldige man, maar hij was niet actief in de kerk. Hij reageerde afwijzend, maar om een ongebruikelijke reden. Hij had geen kritiek op de kerk en zelfs niet op een zending, maar mijn broer was zich op een studie geneeskunde aan het voorbereiden. Mijn vader zei: 'Je hebt jezelf op een studie geneeskunde voorbereid. Je hebt de nodige lessen

Waarom geeft de kerk niet meer openheid van zaken wat sommige controversiële aspecten van haar geschiedenis betreft?

Kate Holbrook

Toen ik 4 was, werkten mijn moeder en mijn grootmoeder in het Beehive House, Brigham Youngs oude huis in Salt Lake City (Utah). Ze vertelden me van alles over Brigham Young, ook dat hij veel vrouwen had. Een jaar of tien later ontdekte ik dat Joseph Smith meer vrouwen had. Pas toen ik volwassen was, kwam ik erachter dat Joseph zienerstenen gebruikte om het Boek van Mormon te vertalen. De kerk hield geen informatie voor me achter, maar mijn aandacht werd niet echt op die historische kwesties gevestigd toen ik jong was.

Wat ik in de zondagsschool en het seminarie leerde, ging over de hoofdzaken in de kerk. Ik leerde me te bekeren. Ik leerde mijn leven in overeenstemming met het evangelie van Jezus Christus te brengen. Ik leerde hoe ik een relatie met mijn hemelse Vader kon krijgen. Dat zijn de dingen die mij het dierbaarst zijn. Ik weet dat het voor sommige mensen erg pijnlijk kan zijn om iets te ontdekken wat ze naar hun idee eerder hadden moeten weten. Daarom hebben Matt en ik

dit vak gekozen.

We hopen dat met het boek *Saints* dat gevoel tot het verleden zal behoren. Dat boek biedt mensen het hele verhaal.

Hoe weten we of een bron over de kerkgeschiedenis betrouwbaar is?

Matt Grow

Ik ben al negen jaar geschiedschrijver voor de kerk. Ik heb gezien hoe onze algemene autoriteiten met onze geschiedenis omgaan. De gesprekken gaan niet over 'Hoe kunnen we de geschiedenis verbergen of censureren?' De gesprekken gaan juist over 'Hoe maken we de geschiedenis toegankelijk, beschikbaar en begrijpelijk?'

We weten allemaal dat het probleem in het informatietijdperk niet is om antwoorden te vinden – er is immers een overvloed aan antwoorden. Waar het om gaat, is vaststellen welke antwoorden en informatie goed en fout zijn. Er zijn online heel veel discussies over onze geschiedenis. Die discussies genereren vaak meer ophef dan duidelijkheid.

Pas op met informatiebronnen die mensen alleen maar onderuit willen halen. Zoek liever naar bronnen die zich baseren op wat mensen zelf geschreven hebben en die een eerlijk beeld willen geven. Het is echt makkelijk om iets uit het verleden uit te vergroten, om een citaat of incident uit zijn verband te rukken en er een probleem van te maken.

Als historicus probeer ik het advies van een Britse romanschrijver te volgen. Hij zei: 'Het verleden ligt in het buitenland. Daar doen ze dingen anders.' (L. P. Hartley, *The Go-Between* [1953], proloog.) Als we het verleden bezoeken, moeten we ons dus niet als 'vervelende toerist' opstellen. We moeten mensen binnen hun eigen context en hun eigen cultuur proberen te begrijpen. We moeten geduldig zijn met wat we als hun fouten beschouwen. We moeten nederig zijn inzake onze eigen beperkte kennis. En we moeten met een geest van naastenliefde naar het verleden kijken.

gevolgd. Je kunt meer goed doen als je geneeskunde studeert dan als je op zending gaat.'

Die avond hadden mijn trouwe, geweldige broer en ik een goed gesprek. We kwamen tot de conclusie dat drie vragen bepalend waren voor zijn reactie aan onze vader. De eerste was: 'Was Jezus Christus de Heiland van de wereld?' De tweede was: 'Is het Boek van Mormon het woord van God?' En de derde was: 'Was Joseph Smith een profeet?' Ik beseftte dat de antwoorden op die drie vragen vrijwel elke beslissing die ik de rest van mijn leven zou nemen, zouden beïnvloeden.

Ik had altijd van de Heiland gehouden en ik had het Boek van Mormon gelezen. Maar ik beseftte hoe belangrijk die antwoorden waren, dus ging ik die avond in gebed. Ik ontving door de Heilige Geest een onmiskenbaar bevestigend antwoord op die vragen. Jezus Christus is de Heiland, het Boek van Mormon is het woord van God en Joseph Smith was een profeet. Ik getuig dat deze dingen waar zijn.

Meervoudig huwelijk

Ik wil drie opmerkingen over het meervoudig huwelijk maken. Ten eerste: het is duidelijk dat er in meervoudige huwelijken van veel opofferingen sprake was. Er was veel liefde en eenheid, maar ook bracht men offers. De ouders in een dergelijk huwelijk brachten hun kinderen offerbereidheid bij. Veel kinderen uit die meervoudige huwelijken hebben het evangelie van Jezus Christus over de hele wereld verspreid en zijn velen tot zegen geweest.

Ten tweede: sommigen, zoals Vilate Kimball, kregen hun eigen persoonlijke openbaring – voordat ze echt wisten wat hun te wachten stond – dat deze leer van God kwam.²

En ten derde: in de hoogste bestuursorganen van de kerk is men van mening dat het meervoudig huwelijk zijn nut heeft gehad. We dienen eerbied voor die heiligen te hebben, maar het beoogde doel is toen bereikt.

Er zijn zeker nog onbeantwoorde vragen. Maar weet dat we een liefdevolle hemelse Vader hebben die een perfect plan heeft, dat zijn plan er een van geluk is, en dat we een Heiland hebben die alles voor ons gedaan heeft. Wij kunnen op Hem vertrouwen.

Waarom zijn er kleine verschillen in Joseph Smiths beschrijvingen van het eerste visioen?

Matt Grow

Joseph Smith heeft vier versies van het eerste visioen opgeschreven of laten opschrijven. Alle versies vertellen in feite hetzelfde, maar er zijn ook verschillen. Dat hoeft ons niet te verbazen. Als alle beschrijvingen precies overeenstemden, zou ik als geschiedkundige juist achterdochtig worden, want zo werkt ons geheugen nu eenmaal niet. We zien dat patroon ook in andere beschrijvingen uit het verleden of in de Schriften (zie Handelingen 9:7; 22:9).

Bedenk ook hoe moeilijk het is om een heilige ervaring in woorden uit te drukken. Joseph noemde taal eens een 'benauwde, kleine gevangenis' (in *History of the Church*, deel 1, 299). Denk eens terug aan uw eigen heiligste ervaringen. Hoe makkelijk brengt u die onder woorden? We mogen blij zijn dat we meerdere beschrijvingen hebben, want ze verschaffen ons nieuwe inzichten en een frisse blik. Lees de vier beschrijvingen van het eerste visioen in de evangelieverhandelingen. Dat zal u meer waardering geven voor wat er die dag is gebeurd.

Welke rol hebben de Urim en Tummim in de vertaling van het Boek van Mormon gespeeld?

Kate Holbrook

Joseph Smith heeft het Boek van Mormon met de gave en de macht van God vertaald. De Urim en Tummim, die in het Boek van Mormon worden genoemd, waren bij de platen begraven. Toen Moroni Joseph de gouden platen gaf, gaf hij hem ook de Urim en Tummim. De zienersteen, die Joseph ook bij het vertalen gebruikte, was niet bij de platen begraven. Joseph had die jaren daarvoor zelf gevonden en kon zich daarmee makkelijker op geestelijke openbaring afstemmen. Hij gebruikte dus beide.

Emma Smith, een van zijn schrijvers, vertelde later dat als Joseph ging zitten om weer te vertalen, hij nooit vroeg: 'Waar was ik gebleven? Wat was de laatste zin?' Hij begon altijd precies waar ze gebleven waren. Als je een pagina bekijkt uit Josephs eigen dagboek dat hij drie jaar na het vertalen van het Boek van Mormon schreef, zie je allemaal doorgestreepte woorden, onvolledige gedachten en afgekapte zinnen. Als je naar een pagina dictaat van het Boek van Mormon kijkt, zie je daar niets van. Het is afgerond, prachtig proza – volledige zinnen, niets doorgestreept.

Dat is allemaal wel erg interessant, maar het gaat me vooral om de inhoud van het Boek van Mormon. In het Boek van Mormon heb ik van koning Benjamin geleerd om vrijgevigheid boven veroordeling te kiezen, en heb ik van Alma geleerd wat de doop betekent, wat ik dan beloof om voor en met mijn medeheiligen te doen. In het Boek van Mormon heb ik van Mormon en Moroni geleerd hoe belangrijk naastenliefde is en hoe ik die kan krijgen. Het boek heeft mij en mijn kijk op de wereld gevormd.

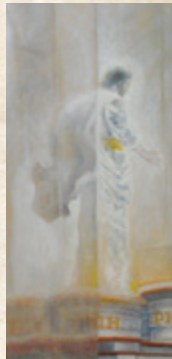
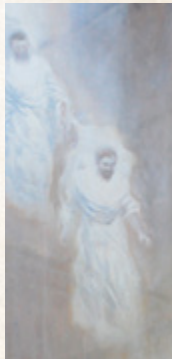
Waarom werd in de begindagen van de kerk het meervoudig huwelijk gepraktiseerd?

Kate Holbrook

In het Boek van Mormon staat er over het meervoudig huwelijk dat de Heer monogamie voor zijn volk voor ogen heeft, maar dat er uitzonderingen zijn wanneer Hij het meervoudig huwelijk gebiedt om een rechtschapen volk te doen opstaan (zie Jakob 2:30). Zo'n uitzondering werd Joseph Smith geboden. Hij schoof het jaren voor zich uit, maar heeft deze praktijk uiteindelijk wel ingevoerd omdat hij Gods gebod wilde gehoorzamen. Rond 1835 heeft hij enige pogingen gedaan het meervoudig huwelijk te beoefenen, maar pas in 1841 begon hij de praktijk langzaam, formeler bij zijn vertrouwde medewerkers te introduceren. Ze waren geschokt. Ze smeekten hun hemelse Vader om begrip van dit beginsel. Ze kregen een persoonlijke, geestelijke bevestiging dat het voor hen op dat moment juist was.

Het meervoudig huwelijk is officieel ongeveer vijftig jaar beoefend, en was voor mensen altijd een keuze. Wetenschappers proberen nog steeds precies vast te stellen hoeveel volwassen heiligen der laatste dagen een meervoudig huwelijk hadden, maar we weten dat het over het algemeen een minderheid van de heiligen betrof. We weten ook dat velen van hen de meest toegewijde en trouwe leden van onze kerk waren. President Wilford Woodruff (1807–1898) vaardigde in 1890 een manifest uit waarmee het gebruik van het meervoudig huwelijk werd beëindigd. Voor sommige mensen was dit manifest een opluchting. Ze hadden het meervoudig huwelijk moeilijk gevonden. Voor anderen was het manifest een grote klap. Ze hadden er veel voor opgeofferd en hadden een getuigenis van dit beginsel.

Sommige kerkleden vragen zich af wat die vroegere praktijk van het meervoudig huwelijk voor het hiernamaals betekent. Onze kerkleiders hebben verklaard dat het meervoudig huwelijk geen vereiste voor de verhoging of eeuwige heerlijkheid is. Hoewel ik zelf dankbaar ben dat monogamie de regel en het meervoudig huwelijk de uitzondering is, stap ik niet licht heen over de getuigenissen en eerbare gehoorzaamheid van onze geestelijke voorouders die dit beginsel in praktijk hebben gebracht. Ze waren gehoorzaam en hadden een getuigenis dat het goed was.

Tempel en verbonden

Een van de ongelofelijke dingen die in Kirtland (Ohio) plaatsvonden, was de bouw en inwijding van de Kirtland-tempel. Het inwijdingsgebed, dat Joseph door openbaring ontving, staat in Leer en Verbonden 109. Hij vroeg de Heer in dat gebed het werk en de offers van de heiligen om de tempel te bouwen, uit hun handen te aanvaarden.

Eén week na de inwijding van de tempel hadden Joseph Smith en Oliver Cowdery nog een visioen. Dat vond met Pasen plaats, toen ook het Joodse Pascha werd gevierd. De Heer verscheen in een visioen en aanvaardde het huis. Hij vertelde de heiligen dat ze zich moesten verheugen dat ze 'met [hun] kracht dit huis voor mijn naam [hebben] gebouwd' (Leer en Verbonden 110:6). Na dat visioen verschenen er drie profeten van weleer: Mozes, die de sleutels voor de vergadering van Israël uit de vier hoeken van de aarde herstelde; Elias, die de bediening van het evangelie van Abraham overdroeg; en Elia, die de sleutels van de verzegelbevoegdheid herstelde (zie Leer en Verbonden 110:11–16).

De herstelling van die sleutels was absoluut noodzakelijk om de oogmerken van de Heer te bereiken. We hadden niet alleen het Boek van Mormon, maar ook die sleutels en tempelverordeningen nodig. Die sleutels zijn nu belangrijker dan ooit.

Ik heb gemerkt dat als een van de twaalf apostelen profeet wordt, zijn hart zich ingrijpend tot de verordeningen van de tempel keert. Ik mocht aanwezig zijn bij de inwijding van de Nauvootempel (Illinois) met president Gordon B. Hinckley (1910–2008). Ik weet nog hoe diep ontroerd hij was dat deze tempel

werd gebouwd en hoe belangrijk het voor hem was om tempels bij de heiligen te krijgen. President Thomas S. Monson (1927–2018) zette dat voort en ontving dezelfde inspiratie uit de hemel als president Hinckley. En we hebben die inspiratie op ingrijpende wijze ook bij president Russell M. Nelson gezien. Sinds hij de mantel van profeet draagt, voelt hij nog meer hoe kostbaar de tempelverordeningen zijn.

Een van zijn eerste boodschappen als president van de kerk aan de mensen was de aansporing om naar de tempel te gaan, hun verordeningen te ontvangen en op het verbondspad te blijven. Hij zei direct daarna dat als u om welke reden dan ook van het verbondspad af bent geraakt, u weer op dat pad terug kunt keren.³

Hoe was het tempelwerk de eerste heiligen der laatste dagen tot zegen?

Matt Grow

Toen Joseph Smith stierf, waren de muren van de Nauvootempel nog niet half klaar. Het werd president Brigham Young (1801–1877) ook al snel duidelijk dat de heiligen weer verdreven zouden worden. Dus vroeg hij de Heer: 'Moeten we blijven en de tempel afmaken, ook als we die bijna meteen moeten achterlaten, of moeten we nu gaan?' Het antwoord kwam onmiskenbaar: 'Blijven.' (Zie dagboek van Brigham Young, 24 januari 1845, kerkarchief; Ronald K. Esplin, 'Fire in His Bones', *Ensign*, maart 1993, 46.) De verordeningen van de begiftiging en van de verzegeling waren zo belangrijk dat de heiligen moesten blijven.

Het daaropvolgende jaar staken ze dan ook alles wat ze hadden in de tempel. Tegen het einde werden hun huizen rondom Nauvoo platgebrand en maakten de heiligen zich op om naar het westen te gaan, net toen ze de laatste hand aan de tempel legden. In december 1845 was er genoeg van de tempel af dat de heiligen deze gedeeltelijk konden inwijken, trouwe leden hun begiftiging ontvingen, en mannen en vrouwen aan elkaar verzegeld werden.

De daaropvolgende maanden werkten ze dag en nacht door om iedereen geestelijk op de grote tocht naar het westen voor te bereiden. Voor mij is het heel indrukwekkend en heilig dat ik door diezelfde bevoegdheid aan mijn vrouw, kinderen, ouders, en voorbij en nog ongeborn generaties verzegeld ben. De herstelling heeft dat mogelijk gemaakt.

Kunt u een gebeurtenis uit de herstelling aanhalen die uw getuigenis heeft versterkt?

Kate Holbrook

Ik moet denken aan het verhaal van Emma Smith die aan de vervolgingen in Missouri probeerde te ontkomen. De Mississippi was slechts ten dele met ijs bedekt – niet genoeg om een huifkar met mensen en hun bezittingen eroverheen te laten trekken. Het was een brede rivier en gevaarlijk om over te steken. Emma stond met een kind van zes aan de ene kant van haar rok, een kind van acht aan de andere kant, een kind van twee in de ene arm en een baby in de andere arm.

De schoonzus van een van Josephs schrijvers had katoenen zakken genaaid die je om je middel kon knopen. Emma droeg in die zakken onder haar rok het enige exemplaar van Josephs vertaling van de Bijbel, waaraan hij maanden had gewerkt. Ze stak met de documenten en haar kinderen stapje voor stapje die bevroren rivier over, in de hoop dat ze niet door het ijs zouden zakken.

Dat is voor mij het toppunt van moed en geloof – dat als je iets moet doen voor waar je in gelooft, je gewoon voorwaarts gaat, voetje voor voetje.

‘Heb goede moed’

Velen van u ondervinden tegenslagen en beproevingen. Die doen zich deels voor omdat er keuzevrijheid is. Voor een deel komen ze ook omdat er een tegenstander is. Maar weet dat we een liefdevolle Vader in de hemel hebben, en dat de verzoening van Jezus Christus ons tot zegen kan zijn op manieren die we misschien niet helemaal begrijpen.

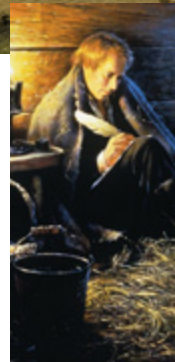
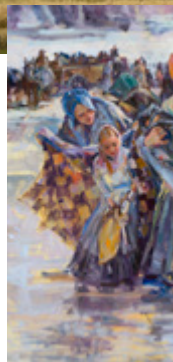
Sommige historici zeggen dat er in de winter van 1838–1839 wel achtduizend heiligen uit Missouri naar Nauvoo wisten te ontkomen. Het was winter. Waar was Joseph? Hij zat in de gevangenis te Liberty. Zijn hart brak dat de heiligen dit moesten doormaken. Hij voelde zich in de steek gelaten.

In die precaire omstandigheden ontving hij uiterst bijzondere en mooie Schriftuur – de afdelingen 121, 122 en 123 van de Leer en Verbonden. Ze zijn veelbetekenend. Ik hoop dat u ze gaat lezen. In *Saints* staat deze gebeurtenis kort beschreven:

‘Joseph pleitte voor het welzijn van de onschuldige heiligen. “O Heer,” smeekte hij, “hoelang zullen zij dat onrecht en die onwettige verdrukking moeten verduren, voordat uw hart jegens hen wordt verzacht?”

“Mijn zoon, vrede zij uw ziel”, antwoordde de Heer. “Uw tegenspoed en uw ellende zullen slechts van korte duur zijn; en dan, indien u het goed doorstaat, zal God u ten hemel verhogen; u zult over al uw vijanden zegevieren.”

‘De Heer verzekerde Joseph dat hij niet vergeten was. “Indien zelfs de kaken van de hel wijd tegen u worden opengesperd,” zei de Heer tegen Joseph, “weet dan, mijn zoon, dat al deze dingen u ondervinding zullen geven en voor uw bestwil zullen zijn.”

‘De Heiland herinnerde Joseph eraan dat de heiligen niet méér konden lijden dan Hij had gedaan. Hij hield van hen en kon hun lijden laten stoppen, maar in plaats daarvan koos Hij ervoor om met hen mee te lijden, en hun smart en verdriet als deel van zijn zoenoffer te dragen. Zulk lijden vervulde Hem met barmhartigheid, gaf Hem de macht om allen die zich in hun beproevingen tot Hem wendden te dragen en te louteren. Hij spoorde Joseph aan vol te houden en beloofde hem nooit te verlaten.’

Ouderling Heber C. Kimball (1801–1868) dacht dat de rechters van de hoge raad van Missouri Joseph zouden vrijlaten. Zij besloten dat echter niet te doen. Heber keerde naar de gevangenis te Liberty terug, maar werd niet tot de kerker toegelaten. Hij riep Joseph het slechte nieuws toe.

Joseph reageerde hartelijk en vriendelijk. ‘Heb goede moed’, zei hij. Toen droeg hij Heber op om ‘alle heiligen zo snel mogelijk weg zien te krijgen.’⁴

Daar zit een les voor u in: heb goede moed, wat uw moeilijkheden ook zijn. Als dingen u in verleiding brengen, neem er dan afstand van. Vertrouw op de Heilige Geest. Joseph in de gevangenis te Liberty en de heiligen die van Missouri naar Nauvoo vluchtten, zijn prachtige voorbeelden van kracht en geloof in de Heer Jezus Christus.

Als apostel getuig ik van Jezus Christus. Ik getuig met zekerheid van zijn goddelijkheid. Weet dat Hij de kerk leidt op een manier die ons allen tot zegen is. Ik getuig tot u dat Hij leeft. ■

De hele devotionale bekijken? Ga naar devotionals.ChurchofJesusChrist.org.

NOTEN

1. U vindt deze bronnen op history.ChurchofJesusChrist.org.
2. Zie Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball* (1945), 327.
3. Zie Russell M. Nelson, ‘Nu we samen verdergaan’, *Liahona*, april 2018, 7.
4. Zie *Saints: The Story of the Church of Jesus Christ in the Latter Days, deel 1, The Standard of Truth: 1815–1846* (2018), 389–390; saints.ChurchofJesusChrist.org.

Indiase pioniers in beeld

Taunalyn Rutherford

Docent godsdienstonderwijs, Brigham Young University

De ontmoeting met pioniers van de kerk in India heeft mij een andere kijk op pioniers gegeven.

‘Altijd als ik aan pioniers denk,’ gaat het jeugdwerkliedje, ‘denk ik aan dappere vrouwen en mannen.’¹ Verhalen van pioniers van de kerk die geloofspaden baanden hebben me altijd geïnspireerd. Als jonge moeder herinnerden de verhalen over pioniersvrouwen me er altijd aan dat ik in deze tijd gezegend ben. Ik kon bevallen in een ziekenhuis in plaats van een handkar!

De definitie van pionier is ‘iemand die nieuwe wegen opent, onbekend land verkent’.²

Dit beschrijft de pioniers van de kerk die langs paden voor huif- en handkarren op weg naar Zion gingen. Het gaat echter ook over moderne pioniers, en de wegen van geloof die zij wereldwijd banen.

Toen mijn vijf kinderen op school zaten, ging ik godsdienstgeschiedenis studeren. Ik koos als onderwerp voor mijn proefschrift De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in India. Mijn onderzoek in India heeft me een andere kijk op pioniers gegeven.

In 1993 is er een zendingsgebied geopend in Bengaluru, en binnenkort wordt er een tempel gebouwd.

Steunpilaren van de kerk

Jaren daarvoor, als jonge student in 1986, was ik met de Young Ambassadors van de Brigham Young University in Zuid-Azië geweest. Die ervaring heeft mijn leven veranderd. Ik heb onder andere in Calcutta (nu Kolkata) een dag met moeder Theresa doorgebracht. Het was ook indrukwekkend om leden van onze kerk te ontmoeten die hedendaagse pioniers waren in India en Sri Lanka.

Een van deze leden was Raj Kumar. Hij had de kerk ontdekt bij een optreden van de BYU Young Ambassadors in 1982. Toen we hem ontmoetten, was hij net terug van zijn zending in Fresno (Californië, VS). Hij had zijn naamplaatje van zendeling nog op en onderwees iedereen in Delhi die maar wilde luisteren. Raj was een van de ongeveer 600 leden in India op dat moment. Maar op mij kwam hij over als een eenzame heilige der laatste dagen in een zee van honderden miljoenen mensen.

Ik werd door Raj Kumars voorbeeld geïnspireerd toen ik ervoor koos om op zending

In 1986 ontmoette ik Raj Kumar na zijn zending. Hij droeg nog steeds zijn naamplaatje van zendeling en verkondigde het evangelie aan iedereen die maar wilde luisteren.

De zussen Suvarna en Sarala kwamen in 1984 bij de kerk en gingen later op zending.

te gaan. Raj heeft ook een weg van geloof gebaand voor een aantal zendelingen uit India zelf die in hun eigen land gingen dienen. Suvarna Katuka en zijn medezendingen hadden enige zendingsopleiding ontvangen in Chennai. Hun zendingspresident, die in het zendingskantoor in Singapore was gevestigd, wees Raj aan om hun in Delhi aanvullende instructies te geven.

Suvarna Katuka weet nog hoe hun zendingswerk veranderde dankzij Raj Kumars voorbeeld en instructie. Hun angstgevoelens maakten plaats voor meer geloof en moed. Suvarna vertelt: 'Toen begon eigenlijk mijn echte bekering. Ik voelde de Heilige Geest, en toen besloot ik te helpen bouwen aan het koninkrijk hier in India.'³

Suvarna was lid geworden van de kerk in Rajahmundry. In 1984 liet hij zich samen met vijf broeders en een zuster dopen. Op zijn doopdag werd Suvarna tot priester geordend en werd hij tweede raadgever in het gemeentepresidium. In een zegen werd hem daarnaast beloofd dat hij, als hij trouw zou blijven, een 'steunpilaar voor de kerk in India' zou zijn.

Suvarna's zus, Sarala, is ook op zending geweest. Vóór haar vertrek heeft ze haar vriendin Swarupa over het evangelie verteld. Toen Suvarna van zijn zending terugkeerde, plukte hij de vruchten van het zendingswerk van zijn zus en trouwde hij met Swarupa. Die kleine gemeente in Rajahmundry is nu een ring. Vele teruggekeerde zendelingen uit Rajahmundry zijn in India leiders van de kerk geworden.

De ouderlingen Kandavalli, Sharma, Katuka en Raju.

Het gezin van Elsie en Edwin Dharmaraju op de dag dat ze gedoopt werden.

De toegewijde bediening van vele kerkleden in India heeft hen tot ware pijlers van de kerk gemaakt.

Ik heb de kinderen van Suvarna en Swarupa Katuka in 2014 ontmoet, toen ik les gaf aan de BYU. Josh Katuka kwam net terug van een zending in Bengaluru (India) en zijn zus Timnah had net een oproep ontvangen voor dezelfde zending. Toen ik Timnah en Josh vroeg of ze Raj Kumar kenden, zeiden ze: 'Ja, dat is onze oom!' Raj Kumar was met Sarala getrouwd.

Ik ben de familie Katuka dankbaar dat ze me hebben voorgesteld aan verschillende andere pioniers tijdens mijn reis door India. Velen van hen zijn pionier geworden dankzij de liefde en het voorbeeld van de familie Katuka. Op een bepaald moment konden Suvarna en Swarupa naar Canada emigreren. Dat hebben ze niet gedaan, omdat ze voelden dat de Heer hen in India wilde houden om daar het koninkrijk van God op te bouwen. Hun toewijding heeft hen waarlijk tot pijlers van de kerk gemaakt.

Pioniers in Bengaluru en Haiderabad

In de tweede helft van de 20e eeuw is de kerk gevestigd in India dankzij plaatselijke

pioniers.⁴ Elk verhaal getuigt ervan hoe de Heer mensen naar het herstelde evangelie heeft geleid.

Michael Anthoney, een van de pioniersleden in Bengaluru, raakte in 1970 op wonderbaarlijke wijze in contact met een lid van de kerk. Toen Delwin Pond, een bisschop in Utah, naar de chiropractor ging met rugklachten, las hij een artikel in een tijdschrift in de wachtkamer, over een stichting die studenten in India hielp. Hij voelde een krachtige influistering om een van die studenten te steunen. Dit leidde tot een anonieme correspondentie van tien jaar lang, waarna de familie Pond uiteindelijk contact legde met Michael en het evangelie met hem deelde. Michael werd gedoopt in 1981 en ging in 1982 op zending naar Salt Lake City. Hij ging eerder naar huis omdat zijn moeder doodziek was. Daarom diende hij de laatste drie maanden van zijn zending in Bengaluru, waar hij verschillende vrienden en anderen onderwees. Zij werden lid van de eerste plaatselijke gemeente.⁵ Er zijn nu plannen voor een tempel in Bengaluru.

Delwin Pond (midden) bracht Michael Anthony bij de kerk in 1981.

Haiderabad, een stad met meer dan 8 miljoen inwoners en waar de eerste ring in India werd georganiseerd.

Elsie en Edwin Dharmaraju zijn lid geworden van de kerk in Samoa. President Spencer W. Kimball heeft hen teruggeroepen naar huis in Haiderabad om zendingswerk te verrichten in hun familie. In 1978 werden 22 familieleden van Elsie en Edwin gedoopt. Dat was het begin voor de eerste ring in het land, die in 2012 in Haiderabad werd georganiseerd.⁶

De leden van de ring Haiderabad beschouwen zichzelf als hedendaagse pioniers. Bij de pioniersdagvieringen van hun ring worden de vroege, maar ook de hedendaagse pioniers herdacht. Bij de feestelijkheden doen ze aan squaredansen, worden er herinneringswandelingen georganiseerd, en zijn er zelfs ritjes met een handkar.

Op pioniersdag in 2014 hebben ze blokken ijs op een rij achter de kerk gelegd en de leden gevraagd om daar zonder schoenen overheen te lopen, en daar bij te denken aan de vroege pioniers die ijskoude rivieren overstaken. Tot slot van hun viering werden de leden van de ring in Haiderabad aangemoedigd zich de geest van de vroege pioniers te herinneren, en dat 'ze allemaal pioniers zijn voor hun eigen gezin'.⁷

Ze luisterden ook naar Josh Santosh Murala, die toen diende in het zendingspresidium. Hij vertelde hoe zijn tante Elsie en oom Edwin Dharmaraju naar Haiderabad kwamen om hun familie het evangelie te leren. John was de jongste van de 22 pioniers die in 1978 werden gedoopt.

Toen ik Haiderabad bezocht in 2014, vertelde John Murala me zijn verhaal. Hij vertelde ook veel over de kerkgeschiedenis die hij met veel ijver had verzameld. Hij stelde me voor aan zijn vrouw, Annapurna, die me een van de indrukwekkendste verhalen vertelde over latere pioniers, die ik ooit had gehoord.

In 1991, toen Annapurna 12 jaar was, leerde haar broer Murthy over het evangelie van twee zendelingen in Haiderabad. Annapurna mocht van haar ouders niet naar de zendelingen luisteren of naar de kerk gaan. Maar Murthy gaf haar een exemplaar van het Boek

Annapurna en John Murala, pioniers in Haiderabad, helpen hier met het naspelen van een handkartocht, en op de dag dat ze werden verzegeld in de Hong Kongtempel.

Leden van de ring Haiderabad, herdenken pioniersdag met zang, dans en zelfs handkartochten.

Het ringgebouw van de ring Haiderabad (India), die in 2012 door president Dallin H. Oaks werd georganiseerd.

Kerkleden in India beschouwen zichzelf als pioniers voor hun familie omdat ze volharden in het evangelie.

van Mormon en een constante stroom aan kerklectuur. Zeven jaar lang bestudeerde Annapurna het evangelie in haar eentje en zo verkreeg ze een sterk getuigenis van de waarheid ervan. Ze droomde ervan te worden gedoopt, op zending te gaan, en te trouwen in de tempel. Maar haar ouders gaven geen toestemming.

Annapurna moest een moeilijke beslissing nemen toen ze John Murala leerde kennen. John had zijn sterk getuigenis behouden sinds zijn doop in 1978, en zocht naar een lid van de kerk om mee te trouwen. Na een korte ontmoeting waarbij Annapurna haar getuigenis van het evangelie gaf, was John ervan overtuigd dat hij zijn toekomstige vrouw had ontmoet. Annapurna wist dat als ze met John zou trouwen ze gedoopt kon worden en op een dag in de tempel verzegeld worden. Op hetzelfde moment waren Annapurna's ouders echter een huwelijk voor haar aan het regelen.

Annapurna nam de moeilijke beslissing om uit huis te gaan en met John te trouwen. Dit was volgens haar de enige manier om bij de kerk te komen. Ze zei dat ze er 'helemaal kapot van was' om bij haar ouders weg te gaan. Maar ook vandaag nog zegt ze: 'Voor de redding van iedereen, [...] voor mijn nageslacht en mijn ouders en hun voorouders, om hun tempelwerk te doen, moest ik die stap zetten.'⁸

John en Annapurna zijn dankbaar dat haar ouders hun huwelijk nu hebben aanvaard. Veel leden in India hebben offers gebracht, net als de vroege pioniers, om lid te worden van de kerk. Toch hebben deze heiligen doorgezet, in geloof, omdat ze zich als pioniers beschouwen die de verbindende schakel zijn voor hun familie aan beide zijden van de sluier. Ik koester de vele verhalen van geloof, opoffering en moed die ik heb gehoord van leden die wegen banen in nieuwe grensgebieden voor het evangelie.

Impressie van de Bengalurutempel (India). Op het terrein komt ook een kerkgebouw, een distributiecentrum, kerkkantoren en een gastenverblijf.

Ik denk nog steeds aan die pioniers die met handkarren door ijskoude rivieren trokken. Maar ik zie nu ook hedendaagse pioniers voor me, in India en over de hele wereld.

Alle pioniers die wegen hebben gebaand, deden dat uiteindelijk in de voetsporen van de Heiland, Jezus Christus. In het Nieuwe Testament wordt Christus de 'Leidsman van [onze] zaligheid' genoemd (zie Hebreeën 2:10). Jezus Christus heeft de weg voorbereid om naar ons hemelse huis terug te keren. Echte pioniers volgen Christus en wijzen de weg naar Hem, die dit wonderbare werk en wonder in de laatste dagen leidt. ■

NOTEN

1. 'Whenever I Think about Pioneers', *Children's Songbook*, 222–223.
2. *Van Dale, online woordenboek*, 'pionier'. Zie ook Thomas S. Monson, 'In de voetsporen van geestelijke pioniers', *Liahona*, augustus 2006, 3.
3. Suvarna Katuka, optekening van mondelinge geschiedenis door Taunalyn Rutherford, mei 2014, Delhi (India).
4. Veel pioniersverhalen uit India zijn te vinden in de afdeling Kerkgeschiedenis van de Evangeliebibliotheek, onder 'Verhalen uit de hele wereld'.
5. Zie 'A History of the Church in India', samengesteld door Jerry C. Garlock (niet gepubliceerd, 1995), 49–50.
6. Zie 'I Will Establish a Church by Your Hand', history.ChurchofJesusChrist.org.
7. Zie 'Haiderabad Stake Pioneer Day

Activity', lds.org.in/hyderabad-stake-pioneer-day-activity.

8. Annapurna Guru Murala, optekening van mondelinge geschiedenis door Taunalyn Rutherford, Haiderabad (India), 7 mei 2014. Zie ook Rochelle Welty en Jan Pinborough, 'God had een plan met mij persoonlijk', *Liahona*, april 2003, 30–32.

Travis Ewell

Een aantal jaar geleden volgde ik op sociale media een gesprek tussen twee van mijn voormalige zendingscollega's. Ik respecteerdde beide mannen en hield van ze.

Ze bespraken hun vragen over de kerk en haar leer. Het werd al snel duidelijk dat ze allebei de kerk hadden verlaten. Hierdoor werd ik geschokt en raakte ik in de war. Sommige dingen die ze bespraken waren compleet nieuw voor me. Ik vond dat ik moest weten of ze waar waren. Daarom ging ik de argumenten bestuderen van mensen die moeite hadden met de kerk.

In de twee jaar daarna begon ik door wat ik las te twijfelen aan alles over de kerk. Sommigen die dit doormaken worden verdrietig. Ze rouwen om het verlies van hun geloof. Ik werd er juist boos van. Ik vond dat de kerk me had misleid. Ik wist niet wat waar was en wie ik kon vertrouwen.

Ik vond het moeilijk om nog naar de kerk te gaan. Ik vroeg om van mijn roeping te worden ontheven. De relatie met mijn vrouw, Cheri, en met mijn gezin was gespannen. Ik ging nog wel naar de kerk, maar dat was voor de vorm, en om mijn gezin bij elkaar te houden. Mijn leven was een knoeiboel. Ik kon de Geest niet meer voelen en ik twijfelde of ik de Heilige Geest ooit echt had gevoeld.

Toen mijn oudste kind, Kayson, op zending ging, wierp ik een donkere schaduw over iets wat een blijde gebeurtenis had moeten zijn. Na twee jaar wisten de meesten van mijn familieleden wat ik doormaakte. Toen ze met zijn allen met Kayson naar de tempel gingen voor zijn eerste keer, was ik er niet bij.

Ik voelde me de hele tijd erg eenzaam.

Steun van alle kanten

Op een dag kwamen mijn broers samen om met me te praten over wat ik doormaakte. Ik weet niet meer wat

Ik voelde me misleid over de kerk

Waarom ik wegging. En waarom ik terugkwam.

ze zeiden, maar ik wist dat ze het uit liefde deden. Tijdens het gesprek realiseerde ik me wat ik miste. Dit werd de katalysator voor verandering. Ik had Kayson zelf tot ouderling moeten ordenen. Ik had hem zelf moeten begeleiden door de tempel. Ik had hem zelf een vaderlijke zegen moeten geven voor zijn vertrek. Bij deze enorm belangrijke gebeurtenissen had ik er voor hem moeten zijn, niet iemand anders. Ik weet nog dat ik me afvroeg: Waar ben ik mee bezig?

Kort daarna had een goede vriend de ingeving om me voor te stellen aan een lid van zijn ringpresidium. Deze vriendelijke man luisterde aandachtig naar mijn verhaal en leek te weten wat ik ging zeggen voordat ik het zei. We praatten urenlang. Mijn verhaal, mijn vragen en de logica waaraan ik was blootgesteld leken sterk op wat anderen hem hadden verteld. Ik realiseerde me dat er redelijke antwoorden bestonden voor veel van mijn bezwaren en dat veel van mijn vragen, die wel oprecht waren, waren

ingegeven door mensen die het geloof wilden beschadigen.

Werden al mijn vragen en bezwaren meteen opgelost? Nee, natuurlijk niet. Maar mijn hart werd genoeg verzacht om een belangrijke waarheid te kunnen begrijpen: vragen zijn goed, maar sommige vragen zijn belangrijker dan andere.¹ Waren een paar onbeantwoorde vragen het waard om mijn gezin en mijn status voor God te verliezen? Toen ik me richtte op de vragen die het belangrijkste waren, en God weer de eerste plaats in mijn hart gaf, begon ik antwoorden te vinden die me geruststelden dat ik weer op de goede weg was.

Mijn ringpresident en bisschop namen ook contact met me op. Ze hebben mij en Cheri geweldig geholpen in moeilijke tijden. Ze gaven niet op. Ook mijn familie, aan beide kanten van de sluier, was een grote hulp. Ik weet dat onze hemelse Vader ons kent en liefheeft. Hij zet mensen op ons pad wanneer we ze nodig hebben. We moeten alleen hun hulp willen accepteren.

Wat te doen als dit u treft?

Ik weet dat er anderen zijn die misschien iets soortgelijks meemaken. Misschien is het iemand die u kent.

Ik weet dat de Heiland zijn kerk heeft gesticht met het gezag om de verordeningen en verbonden te bieden die we nodig hebben om naar Hem terug te keren. Satan doet zijn uiterste beste om de kerk van de Heer op alle mogelijke manieren in diskrediet te brengen. Vragen stellen en twijfel zaaien is makkelijk. Iedereen kan weleens in zijn val trappen. Vertrouwen op de informatie en antwoorden van anderen kan veel makkelijker zijn dan zelf op zoek gaan naar de waarheid ‘door studie en ook door geloof’ (Leer en Verbonden 88:118; cursivering toegevoegd). Maar dat is uiteindelijk wel wat God eist.

Als u worstelt met vragen of twijfels over de kerk of uw geloof, vindt u geen waarheid door blogs te lezen of te luisteren naar podcasts van mensen die het niet eens zijn met de kerk of die de kerk hebben verlaten. Maar u bent waarschijnlijk ook niet tevreden met gemakkelijke

Toen ik me eerst richtte op de vragen die het belangrijkste waren, en mijn hart weer in Gods handen gaf, begon ik antwoorden te vinden die me geruststelden dat ik weer op de goede weg was.

antwoorden, en u bent vast niet blij met de suggestie ‘stop je vragen maar even in de ijskast’.

Ik heb geleerd dat we niet altijd op geleend licht kunnen leven, maar dat we ons zelf naar God moeten wenden. Hij is de bron van alle licht en waarheid (zie Leer en Verbonden 93:26). We moeten het in onze gedachten uitvorsen, maar we moeten ook aan God vragen of het juist is wat we denken (zie Leer en Verbonden 9:8). We moeten er zelf achter komen, zoals Joseph Smith deed (zie Geschiedenis van Joseph Smith 1:20) en geduldig zijn in ons zoeken (zie Alma 32:41). Maar leren door geloof betekent dat we de waarheid moeten bewijzen door die na te leven Johannes 7:17; 1 Thessalonicenzen 5:21).

Toen ik zaken bestudeerde die strijdig waren met de kerk, voelde ik me letterlijk in de mist van duisternis (zie 1 Nephi 8:23–24; 12:17). Toen ik Gods woord vastgreep en die eerste stap in zijn richting zette, was dat voldoende voor Hem om mijn hart aan te raken met zijn geest.

ONBEANTWOORDE VRAGEN TEGENOVER ZEKERHEDEN IN DE LEER

‘Ik [kan] met sommige menselijke onvolmaaktheden leven, zelfs in profeten van God – dat is te verwachten als je met sterfelijke mensen te maken hebt. Ik kan leven met wat beweringen dat er wetenschappelijke tegenstrijdigheden te vinden zijn in het Boek van Mormon; mettertijd zullen die opgelost worden. En ik kan leven met wat schijnbaar afwijkende historische feiten; het zijn maar onbeduidende details op het totale vlak van de waarheid. Maar ik kan niet leven zonder de leerstellige waarheden en verordeningen die Joseph Smith heeft hersteld, ik kan niet leven zonder het priesterschap van God om mijn gezin te zegenen, en ik kan niet leven zonder te weten dat mijn vrouw en kinderen voor eeuwig aan me zijn verzegeld. Dat is de keus waar we voor staan: enkele onbeantwoorde vragen aan de ene kant, en tal van leerstellige zekerheden en de kracht van God aan de andere kant.’

Ouderling Tad R. Callister diende in het Presidium der Zeventig toen hij de toespraak ‘Wat is de blauwdruk van Christus’ kerk?’ hield. ([CES-devotional voor jongvolwassenen, 12 januari 2014]; broadcasts.ChurchofJesusChrist.org.)

Is hoop genoeg?

Een paar weken nadat Kayson op zending was vertrokken, kreeg ik bezoek van mijn ringpresident. Ik vertelde hem wat er was gebeurd in de weken nadat mijn broers met me hadden gesproken. Ik zei dat ik graag een nieuwe tempelaanbeveling zou krijgen. Hij vroeg of ik de aanbevelingsvragen op de juiste manier kon beantwoorden. Ik bekende: 'President, ik kan denk ik nog niet zeggen dat ik zeker weet dat de kerk waar is. Maar ik hoop van ganse harte dat dit zo is. En ik zal mijn leven leiden volgens die hoop. Is dat genoeg?'

Hij was even stil en zei toen: 'Travis, dat is altijd genoeg.'

Sommige dingen begrijp ik nog niet, maar andere zijn mij heel duidelijk geworden. Ik weet dat mijn hemelse Vader van mij houdt. Ik weet dat we af en toe kunnen afdwalen en worstelen. Maar ik weet dat het door Christus, zijn verzoening en de hoop die daaruit voortkomt, mogelijk is om het pad weer te vinden dat naar Hem leidt. ■

De auteur woont in Utah (VS).

NOOT

1. Zie Lawrence E. Corbridge, 'Stand Forever' (toespraak in een devotionaal aan de Brigham Young University, 22 januari 2019), speeches.byu.edu.

IDEEËN VOOR HULP AAN IEMAND VAN WIE U HOUDT

Net als ik hebben veel mensen die met vragen of twijfels zitten het gevoel dat ze niet in de kerk thuishoren. We kunnen het ons niet veroorloven om de deur voor hen of anderen te sluiten. De Heiland heeft zijn volk bevolen om hen te blijven bedienen omdat we nooit weten wanneer zij naar Hem terugkeren en worden genezen (zie 3 Nephi 18:22–32).

Hier zijn vijf mogelijkheden om degenen die worstelen met twijfel te blijven bedienen, zodat ze zich welkom voelen, of ze nu wel of niet terug willen keren.

1. **Blijf van hen houden.** Tijdens mijn worsteling voelde ik me eenzaam. Onze hemelse Vader had me natuurlijk niet opgegeven, en mijn gezin of de kerkleiders ook niet. Door hen voelde ik zijn liefde en daardoor wist ik dat ik kon terugkeren.
2. **Blijf een helpende hand toesteken.** Van anderen houden mag niet afhankelijk zijn van wat zij geloven, of hun deelname aan de kerk, of zelfs hoe ze over ons denken. Jezus vraagt ons om ook anderen de hand te reiken dan degenen die al in onze kring zijn (zie Mattheüs 5:46–47).
3. **Blijf hopen.** We vasten, we bidden, we waken en wachten geduldig, en we geven de hoop nooit op. 'God heeft manieren verschaft om al zijn kinderen te redden.' (Henry B. Eyring, 'Aan mijn kleinkinderen', *Liahona*, november 2013, 71.)
4. **Respecteer hun keuzevrijheid.** Blijf hopen, maar respecteer hun beslissingen. We hoeven hen niet te overtuigen of kerkleer met hen te beargumenteren. Zoals de verloren zoon hebben velen van ons eerst een bijzondere gebeurtenis nodig om ons hart te verzachten.
5. **Behandel ze met waardigheid, niet alsof ze slecht zijn.** Vermijd waardeoordelen die negatief, kritisch of neerbuigend zijn. Mensen kunnen redelijk zijn en toch anders geloven dan wij. We moeten hen hetzelfde respect geven dat we ook van hen verwachten.

Ik weet niet of ik al kan zeggen dat de kerk waar is, maar ik hoop dat ze waar is en ik zal mijn hele leven volgens die hoop leiden.

Jij hebt lief, Hij redt

We hebben gebeden dat het hart van onze kinderen zou veranderen. Toen kwamen we tot een ongemakkelijk (maar bevrijdend) besef.

Krista Rogers Mortensen

Mijn man en ik hebben onze kinderen opgevoed in het evangelie. We deden iedere ochtend aan gezinsschriftstudie, we baden met het gezin, en we hielden een wekelijkse thuisavond. We gingen naar de kerk, aten 's avonds samen en gingen met het gezin op vakantie. Onze kinderen gingen regelmatig naar de tempel om doop voor de doden te doen, ze hebben het seminarie doorlopen, en twee van hen zijn op zending geweest.

Maar als volwassenen begonnen ze andere wegen en ideeën te verkennen dan wat we hen hadden geleerd. Een voor een stopten onze kinderen met de kerk, tot nog maar één van onze vijf kinderen er nog heen ging. We hebben veel verdriet gehad over onze kinderen, en ons afgevraagd of we als ouders hadden gefaald of dat er iets was dat we anders hadden kunnen doen.

Lange tijd vroegen we de Heer om hun hart te veranderen, en Hij heeft onze gebeden

uiteindelijk verhoord. Maar niet zoals we hadden verwacht.

In plaats van het hart van onze kinderen te veranderen, liet Hij ons zien dat we eerst ons eigen hart moesten veranderen. Ouders spelen weliswaar een belangrijke rol in het onderwijzen van hun kinderen, maar Hij herinnerde ons eraan dat Jezus Christus hun Heiland en Rechter is.

In mijn vastberadenheid om mijn kinderen te redden had ik vele uren doorgebracht met bidden en in de Schriften lezen, en naar de tempel gaan. Ik dacht dat als ik de goede dingen deed, ik in aanmerking zou komen voor een tussenkomst van God. Alsof God door mij hun keuzevrijheid zou negeren en hen dwingen te geloven zoals ik.

Mijn man en ik wilden de kinderen heel graag redden. Maar onze versie van redden leek meer op de les lezen, zeuren, of afkeuring

Wat me geholpen heeft

van hun keuzes laten zien. Dat leidde uiteindelijk tot onenigheid. We zagen in dat we, in onze wanhoop om onze kinderen terug te halen, ze eigenlijk van ons af dreven. Hoe meer ze onze teleurstelling en veroordeling voelden, hoe meer ze ons vermeden.

In mijn gebeden vroeg ik nu dat mijn eigen hart veranderd zou worden. Ik realiseerde me dat ik mijn kinderen om de verkeerde redenen wilde veranderen. Ik bad om meer liefde. Ik bad ook dat ik over mijn schaamte en verlegenheid heen zou komen, omdat mijn gezin niet leek op de perfecte gezinnetjes die mijn vrienden op sociale media lieten zien, met foto's van de tempelhuwelijken van hun kinderen of de doop van hun kleinkinderen.

Ik vroeg de Heiland om genezing en daardoor werd mijn hart zachter tegenover mijn kinderen. Ik begreep dat ik iets moest veranderen als ik net zo van ze wilde houden als Hij van ze houdt. Voor Hem was liefde geen methode. Het was de reden voor alles wat Hij deed. Hij heeft gezegd dat Hij 'niets [doet], tenzij het voor het welzijn van de wereld is; want Hij heeft de wereld lief' (2 Nephi 26:24).

Dankzij het vertrouwen dat de Heiland zijn eigen werk doet (zie 2 Nephi 27:20) kon ik me richten op de liefde voor mijn kinderen, en het redden aan de Heer overlaten. Ik wilde ze nog steeds helpen, maar toen mijn liefde voor hen de drijvende kracht werd achter mijn contacten met hen, veranderde dat *hoe* ik reageerde.

Ik begon ze in een ander licht te zien. Ik begon me te richten op hun sterke punten en hun talenten. Ik begon te zien wat een liefhebber, edelmoedige, intelligente en goede mensen ze zijn.

Mijn man en ik luisterden meer en praatten minder. We stelden vragen over hun leven en hun interesses. In plaats van te oordelen toonden we nieuwsgierigheid. We vervingen kritiek

gebed

vragen om verandering in mijn hart

perspectief

anders tegen mijn kinderen aankijken

liefde

niet alleen praten maar vooral luisteren

vertrouwen

mijn inspanningen gaan samen met die van God

en teleurstelling door uitingen van liefde. Onze kinderen voelden dat het oprecht was.

Ons huis werd een plek waar ze liefde en begrip voelden. Ze verstopten geen dingen meer voor ons en werden eerlijk en open over wat er in hun leven gebeurde. We groeiden naar elkaar toe.

Ons gezin is nog steeds een werk in uitvoering, maar onze kinderen komen graag naar huis om ons te bezoeken. Ze voelen zich veilig bij ons. Door onze liefde hoop ik dat ze Gods liefde ook kunnen voelen. Ik weet niet of ze voordat ik doodga nog terug zullen keren naar wat hen als kinderen is geleerd, maar ik weet dat ze in de handen van de Heiland zijn. ■

De auteur woont in Utah (VS).

Zij zetten hun beproevingen opzij

Natalie Jones, Utah (VS)

Die dag waren Kendra, Brent en Tyson echt voorbeelden van christelijke bediening.

We hebben allemaal hoogten en dieptepunten, maar 2013 was een bijzonder moeilijk jaar voor ons gezin. We hadden veel onverwachte en hoge kosten voor reparatie aan het huis en de auto. Mijn man, Ryan, raakte zijn baan kwijt en onze jongste zoon had complicaties bij de geboorte, zodat hij een paar weken op de afdeling neonatale intensive care moest blijven. Ik had zelf een postnatale depressie. Deze omstandigheden, plus het feit dat we ouders van vier jonge kinderen waren, waren een financiële en emotionele last.

Ryan vond een nieuwe baan, maar hij maakte lange dagen en was weken achter elkaar niet thuis.

Wesley, onze zoon van vijf, begon angstaanvallen te krijgen omdat zijn vader zo vaak weg was. Hij werd 's nachts altijd wakker van nachtmerries.

Onze familie steunde me waar mogelijk, maar ik voelde me meestal nog steeds uitgeput en alleen. Ik wist dat onze hemelse Vader van ons gezin hield en ons zag, maar ik voelde me alsof we aan het verdrinken waren.

Op een middag, toen Ryan weg was voor zijn werk, reed ik met de kinderen van school naar huis en bad ik wanhopig om hulp. Later die avond klopte mijn buurvrouw, Kendra, aan. Ze kende onze situatie en vroeg hoe het met me ging. Ik was

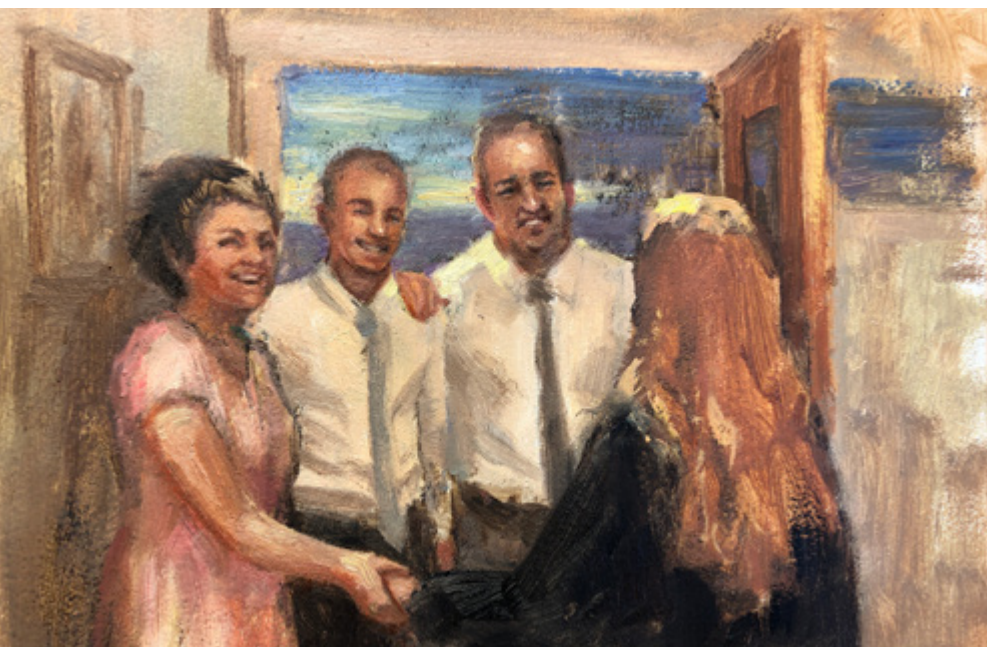
niet van plan te klagen en zij was de laatste die ik om hulp zou hebben gevraagd. Haar man, Brent, vocht al vier jaar tegen kanker.

Ik zei tegen Kendra dat alles in orde was, maar ze vroeg het opnieuw, op een oprechte manier. Ik begon te snikken en vertelde haar over mijn problemen. Toen ik haar vertelde over Wesley's angst en nachtmerries, vroeg ze of Brent aan Wesley een zegen mocht geven.

Wat later kwamen Kendra, Brent, en hun oudste zoon Tyson bij ons langs in hun zondagse kleren. Brent was zwak. Ik denk dat het hem al zijn energie kostte om de deur uit te gaan. Hij gaf Wesley een zegen en Tyson gaf mij een zegen.

Die dag waren Kendra, Brent en Tyson echt voorbeelden van christelijke bediening. Ze zetten hun eigen beproevingen opzij om ons oprecht liefde en medelijden te bieden. Ik voelde me gezegend dat mijn hemelse Vader mijn gebed op deze liefdevolle manier had beantwoord. Brent overleed twee weken daarna.

Die dag in ons huis trad Brent als getuige van God op door het recht-schapen uitoefenen van zijn priester-schap (zie Mosiah 18:9). Voor mij is het iets heiligs dat zijn bediening aan ons gezin een van zijn laatste handelingen op aarde was. ■

De dappere vliegenier

Wayne L. Bell (South Dakota, VS)

Niemand durfde de instructeur antwoord te geven, maar tot ieders verbazing stak één jonge man zijn hand op.

Lang geleden ging ik bij de luchtmacht van de Verenigde Staten om mijn land te dienen. Ik kwam al snel in een trainingskamp terecht in Texas (VS). De weken gingen langzaam voorbij, en ik verdroeg de vele dingen die altijd in een oefenkamp gebeuren.

Op een dag was ik bij een grote bijeenkomst van 200 vliegeniers, allemaal net als ik in opleiding. Aan het begin van de bijeenkomst schreeuwde een van de instructeurs, die regelmatig luide en vulgaire dingen riep: 'Heeft iemand bezwaar tegen de manier waarop ik hier leiding geef?'

Natuurlijk durfde niemand wat te zeggen. Maar opeens stak een jonge man zijn hand op.

'Vliegenier, opstaan!' schreeuwde de instructeur. 'Waar heb je bezwaar tegen?'

We luisterden allemaal ademloos. De jonge man zei luid: 'Ik heb bezwaar tegen uw misbruik van de naam van mijn Heiland. Dat doet pijn aan mijn ziel. Ik wil u vragen ermee te stoppen.'

Je kon een speld horen vallen. De instructeur staarde hem aan en vroeg hem naar zijn geloof. De dappere vliegenier zei trots: 'Ik ben lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.'

De instructeur dankte de vliegenier voor zijn moed om zich uit te spreken en de bijeenkomst ging verder. Dit optreden maakte veel indruk op me. Ik wenste vaak dat ik de moed van die vliegenier had.

de ervaring in het trainingskamp, met de dappere vliegenier. Mijn vrouw en ik ontmoetten de zendelingen en we werden al snel gedoopt.

Een paar maanden later regelde ik een ontmoeting tussen de

Na het trainingskamp en de medische training werd ik op een luchtmachtbasis in Colorado (VS) gestationeerd. Op een dag kreeg ik een brief van mijn oudste broer, die op een basis in de Filipijnen zat. Hij was ongeveer een jaar vóór mij bij de luchtmacht gegaan. Hij vertelde me dat hij lid van de kerk was geworden, en hij wilde dat ik de zendelingen ontmoette. Ik herinnerde me onmiddellijk

zendelingen en mijn jongere broer. Hij en zijn vrouw werden ook gedoopt. Mijn broers en ik hebben nu een groot gezin en kleinkinderen. Wij houden allemaal van God en zijn kerk.

Ik weet niet hoe die dappere vliegenier heette. Ik heb hem nooit meer gezien, maar ik zal hem eeuwig dankbaar zijn omdat hij de moed had op te staan voor zijn geloof. ■

Wachten op de belofte

Juana Moreno de Ruiz (Sonora, Mexico)

Mijn dochter heeft afstand genomen van de kerk, maar ik weet dat zij gezegend zal worden door de dingen die zij over het evangelie heeft geleerd.

Drie maanden voor mijn 21e verjaardag werd ik gedoopt, samen met mijn zus, mijn moeder en mijn 8-jarige neefje. In de loop der jaren hebben we ons goed aan het evangelie vastgehouden, ondanks onze vele beproevingen.

Toen mijn man en ik gingen trouwen, waren we vastbesloten om actief te blijven in de kerk. Toen er kinderen kwamen, probeerden mijn man en ik goede ouders te zijn en thuis het evangelie te onderwijzen.

Op een dag ging ik naar een conferentie met onze dochter, die toen 1 jaar was. Op die conferentie sprak een gebiedszeventiger over de verantwoordelijkheid van ouders om hun kinderen het evangelie bij te brengen. Hij deed toen een belofte die veel indruk op mij maakte. Hij zei: 'Als u alles doet wat u kunt om

het evangelie te onderwijzen maar een van uw kinderen verlaat toch de kerk, dan zijn ze nog steeds gezegend omdat ze zich herinneren wat ze thuis hebben ervaren.'

De woorden van die gebiedszeventiger vervulden me met hoop. Ik had namelijk neefjes en nichtjes die de kerk hadden verlaten. Mijn dochter, dezelfde die ik in mijn armen hield tijdens die conferentie, verliet de kerk toen ze 17 jaar werd. Ze had iemand ontmoet die niet in het

evangelie geworteld was, en ze trouwden. Daarna ging ze nooit meer naar de kerk.

Dat vond ik erg pijnlijk. Ik vroeg mezelf steeds af wat we fout hadden gedaan. Haar vader en ik probeerden altijd de geboden te onderhouden en in de kerk te dienen. We hielden van onze kinderen en we hebben het

beste met ze voor. Na veel tranen en vragen hebben we uiteindelijk de conclusie getrokken dat kinderen opgroeien, hun keuzevrijheid gebruiken, en niet altijd geloven wat ze thuis hebben geleerd.

Helaas liep het huwelijk van mijn dochter op de klippen. Maar ze wil nog steeds niet terug naar de kerk komen. Ik kan slechts de belofte onthouden dat zij zich zal herinneren en gezegend zijn vanwege wat haar thuis is geleerd.

Ik blijf voor mijn dochter bidden. Ik houd van haar met heel mijn hart. Het doet me pijn dat ze afstand heeft genomen van de kerk. Maar ik weet dat, ondanks mijn tekortkomingen, wat ik haar heb geleerd waar is. Ik weet dat onze hemelse Vader rechtvaardig en liefdevol is en dat Hij naar onze gebeden luistert. Zonder enige twijfel weet ik dat Hij, als ik mijn best doe, ze zal verhoren wanneer Hij dat goed acht. ■

'Wie heeft mijn zoon aangereden?'

Sandra Beatty (Ontario, Canada)

Ik zag mezelf al schreeuwen tegen degene die mijn zoon had aangereden, maar toen kwam ik oog in oog met de bestuurder.

Ik had net mijn dochter afgezet bij een vriendinnetje toen mijn man Jonathan belde. Hij vertelde dat onze 11-jarige zoon Aiden door een auto was aangereden toen hij en Jonathan de straat overstaken.

De bestuurder was linksaf geslagen, voor Jonathan langs, en had Aiden op zijn fiets niet gezien. De bestuurder raakte de voorkant van Aidens fiets. Die vloog met fiets en al door de lucht en raakte de zijkant van de auto met zijn hoofd toen hij weer naar beneden kwam. Daarna viel hij op de weg met zijn fiets bovenop hem. Gelukkig droeg hij een helm. De bestuurder en een paar andere mensen stopten om te helpen, terwijl Jonathan een ambulance belde.

Mijn verstand en emoties werden helemaal wild. Ik reed snel naar het kruispunt waar het ongeluk was gebeurd, in de hoop dat de ambulance nog niet weg zou zijn en ik bij Aiden kon blijven.

In mijn gedachten was ik woedend op de bestuurder. Wat bezielde die bestuurder? dacht ik. Was hij dronken? Zat hij te bellen? Ik was heel boos en enorm bezorgd. Ik wist niet hoe erg Aiden eraan toe was.

Toen ik aankwam, was de ambulance alweer weg. Er stonden alleen

nog een paar politieauto's en een andere auto. Er stond een overstuur kijkende vrouw naast de auto.

Ik ging naar haar toe en vroeg: 'Hebt u gezien wie mijn zoon heeft aangereden?'

Ze zei zachtjes: 'Ik was het.'

Ik had mezelf al zien schreeuwen tegen de roekeloze persoon die mijn zoon had aangereden, maar toen ik oog in oog met de bestuurder kwam, verdween die negativiteit. Ik merkte dat ik moest huilen en omhelsde de vrouw. Zij verontschuldigde zich, en ik zei dat alles goed zou komen. Later hoorde ik dat Aiden precies hetzelfde tegen haar had gezegd voordat de politie kwam. Aiden hield er uiteindelijk alleen wat schaafwonden en blauwe plekken aan over.

Ik ben dankbaar dat onze liefhebende hemelse Vader mij op dat cruciale moment zegende met de kracht om te vergeven in plaats van te haten, ook al vroeg ik er niet om. Ik weet dat Hij ons kent en ons altijd wil helpen. ■

Alma 23–29

29 JUNI–5 JULI

Na hun bekering wilden de getrouwe Lamanieten een nieuwe naam, om zich te onderscheiden van andere Lamanieten en uiting te geven aan hun bekering tot Jezus Christus. Ze noemden zichzelf de Anti-Nephi-Lehieten (zie Alma 23:16–17). Vandaag onderscheiden we ons door de naam van Jezus Christus op ons te nemen.

BESPREKING

Hoe wordt u door de naam van Christus op u te nemen gemotiveerd in uw dagelijkse gedachten en bezigheden, om een betere discipel van Hem te worden?

Het belang van een naam

Een symbool van onze bekering

Bij de doop sluiten we een verbond om de naam van Christus op ons te nemen. Steeds als we aan het avondmaal deelnemen, hernieuwen we dat verbond. Wat beloven we indachtig te zijn en te doen als we zijn naam op ons nemen? (Zie Mosiah 18:8–9; Leer en Verbonden 20:77.)

Een getuige van Christus

Apostelen zijn 'bijzondere getuige[n] van de naam van Christus in de gehele wereld' (Leer en Verbonden 107:23). Wij kunnen ook getuigen van Christus zijn. Hoe kunt u net als de profeet en de apostelen een getuige zijn van de naam van Christus voor mensen om u heen?

Een bron van kracht

President Russell M. Nelson heeft ons kort geleden gevraagd om de kerk bij haar juiste naam te noemen, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Hij beloofde dat de Heer zijn macht over de heiligen zou uitstorten als we dat doen. (Zie 'De correcte naam van de kerk', *Liahona*, november 2018, 89.) Kunt u een aantal dingen noemen die u kunt doen om de correcte naam van de kerk beter te gebruiken, en anderen te helpen hetzelfde te doen?

Alma 30–31

6–12 JULI

Weerstand bieden aan valse leer

Korihor was een anti-christ, die preekte ‘tegen de profetieën die door de profeten waren uitgesproken aangaande de komst van Christus’ (Alma 30:6). Hij verkondigde nog andere leugens en ‘verleidde het hart van velen’ (Alma 30:18).

Hoewel dit meer dan 2000 jaar geleden gebeurde, verkondigen velen vandaag de dag vergelijkbare dingen. Wat kunnen we doen om onszelf tegen bedrieglijke leringen te beschermen?

BESPREKING

Wie verkondigt er vandaag onwaarheden?

Wat willen ze ons doen geloven? Wat heeft God ons gegeven om onwaarheden te weerstaan en de waarheid te leren?

► We kunnen zelf een getuigenis verkrijgen

Korihor leerde de mensen ‘dat er geen Christus zou zijn’ en ‘geen verzoening’, en hij ontkennde het bestaan van God (zie Alma 30:12, 17, 28).

Hoe weten we dat God en Jezus Christus leven? Door welke Schriften en persoonlijke ervaringen wordt ons getuigenis van Hen gesterkt?

► We kunnen vertrouwen op openbaring

Korihor ontkennde de geest van profetie en openbaring. Hij probeerde mensen te laten geloven dat ‘geen mens [...] iets [kan] weten van hetgeen komen zal’ en ‘u kunt niet iets weten wat u niet ziet’ (Alma 30:13, 15).

We kunnen het woord van God voor onze tijd horen van de profeten en apostelen. Hoe wordt u beschermd tegen bedrieglijke leer door het volgen van de profet?

► We kunnen onthouden dat waarheid waar is

Korihor vertelde de mensen dat ze niet konden weten wat waar is (zie Alma 30:24), maar president Russell M. Nelson heeft gezegd: ‘Sommige dingen zijn gewoon waar. [...] ‘Waarheid is gebaseerd op de wetten die God heeft bepaald. [...] Eeuwige wetten werken door in ons leven en beïnvloeden het, of we er nu wel of niet in geloven.’ (‘De liefde en wetten van God’ [devotional aan de Brigham Young University, 17 september 2019], speeches.byu.edu.) Hoe kunnen we de waarheden van God ontdekken, en hoe zijn die ons tot zegen?

Alma 32–35

13–19 JULI

Nadat Alma het woord van God had vergeleken met een zaadje (zie Alma 32:28–43), vroegen de mensen hem hoe ze dat zaad moesten planten. Alma gebruikte het verhaal van Mozes en de koperen slang uit Numeri, hoofdstuk 21 als een voorbeeld van handelen in geloof (zie Alma 33:19–23).

BESPREKING

De Israëlieten hoefden voor hun genezing alleen maar te kijken. Kunt u een aantal evangeliebeginselen noemen die net zo makkelijk lijken als 'kijken'? Kunt u zeggen welke houdingen of gedragingen ervoor zorgen dat we niet volgens eenvoudige evangeliebeginselen leven?

Hoe kunt u naar de Heiland opkijken bij de dingen die u dagelijks meemaakt?

Waarom vertelt Alma het verhaal van Mozes en de koperen slang?

Een zinnebeeld van Christus

Een *zinnebeeld* is een voorwerp waardoor iets geestelijks of iets algemeen wordt gesymboliseerd. Toen de Israëlieten waren gebeten door giftige slangen, hield Mozes de koperen slang omhoog, die een zinnebeeld van Christus werd. Iedereen die geloofde en ernaar keek, werd genezen, net zoals iedereen die handelt naar zijn geloof in Jezus Christus geestelijk wordt genezen.

Sommigen verstokten hun hart

Hoe eenvoudig het ook was om te kijken, verstokten sommigen hun hart en weigerden. Zij stierven als gevolg van de beet. Waarom keken ze niet? (Zie Alma 33:20). Wat kan dit ons leren over geloof en ongelooft?

Zult u genezen worden?

Als u genezen kon worden door iets eenvoudigs als kijken, zou u dat dan niet doen? Alma stelt deze vraag en nodigt ons uit om naar de Heiland te kijken door in Hem te geloven (zie Alma 33:21–22).

Alma 36–38

20–26 JULI

Hoe kan bekering ervoor zorgen dat verdriet in vreugde verandert?

Alma vertelde zijn bekeringsverhaal aan zijn zoon Helaman. Alma zei dat hij ‘door eeuwige kwelling gepijnigd’ werd vanwege ‘al [zijn] zonden en ongerechtigheden’ (Alma 36:12–13). Hoe voelt u zich als u zich schuldig voelt over uw zonden?

Uit God geboren

Na drie dagen van innerlijke kwelling kreeg Alma een gedachte die de kwelling verlichtte (zie Alma 36:19). Hij getuigde dat hij ‘uit God was geboren’ (Alma 36:23). Welke gedachte leidde ertoe dat hij uit God werd geboren? (Zie vers 18.)

Vreugde na groot verdriet

Alma was intens verdrietig vanwege zijn zonden. Maar toen hij dacht aan Jezus Christus en Hem aanriep, werd zijn verdriet vervangen door de zoete, heerlijke vreugde van vergeving (zie Alma 36:20).

Vertrouw op God

Door te denken aan de verzoening van Jezus Christus leerde Alma te vertrouwen op God, en wist hij dat hij op de laatste dag zou worden verhoogd (zie Alma 36:3). Hoe heeft denken aan en vertrouwen op de verzoening van de Heiland u vreugde gebracht?

BESPREKING

Wat kunt u doen om op de Heer te blijven vertrouwen en te denken aan zijn zoenoffer?

Hoe kunt u meer zielen tot bekering brengen, zodat ze ook grote en eeuwige vreugde kunnen ervaren?

Ik voel me aangetrokken tot mensen van hetzelfde geslacht.

Zouden de kerkleden mij weer verwelkomen?

Bouke "Bob" S. Ecoma Verstege

Opmerking van de auteur: Ik vertel mijn verhaal uit dankbaarheid aan de leiders en leden van de kerk, die mij met open armen hebben verwelkomd, me geholpen hebben weer volledig actief te worden en met mij hebben gediend als medediscipelen van Christus.

Op 27 juli 2013 overleed mijn levenspartner met wie ik 25 jaar had gedeeld, na een lange strijd tegen de ziekte van Alzheimer. Jay Eldredge was een wereldberoemd cardioloog. We waren in onze jeugd allebei op zending geweest voor De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, maar hadden daarna afstand genomen van de kerk vanwege homoseksuele gevoelens.

Het overlijden van Jay kwam niet onverwacht, maar was verschrikkelijk. Mijn hart was gebroken, ik voelde me verloren en eenzaam.

Op weg naar huis na het organiseren van de begrafenis, voelde ik de invloed van de Geest zo sterk dat ik moest stoppen langs de kant van de weg. Ik wist dat God tegen me sprak, dat Hij mij terugriep. Maar ik bood weerstand. 'Ziet u niet dat ik pijn heb?' Zei ik hardop. 'Ik kan nu niet terug naar de kerk.'

Maar hoe harder ik protesteerde, hoe meer de Geest aan me trok, en me terugriep naar de kerk.

Zou ik geaccepteerd worden?

Ik maakte me grote zorgen over een terugkeer naar de kerk. Ik was in geen 25 jaar naar een avondmaalsdienst geweest. Zouden ze me nog accepteren? Zou ik hen accepteren? Wat zou de bisschop zeggen? Ik was zenuwachtig en niet op mijn gemak, en nog steeds zwaar in de rouw.

Maar mijn getuigenis van het evangelie was al die jaren intact gebleven. Jay en ik hielden van de kerk en haar beginselen: naastenliefde, barmhartigheid en vergeving. Ik wist dat Christus mijn Heiland was en dat zijn kerk De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen was. Dat wist ik sinds mijn bekering en doop op 14-jarige leeftijd. Dat ging ik nu niet ontkennen.

Uiteindelijk schraapte ik genoeg moed bij elkaar en belde ik de wijk Linwood in New Jersey (VS) om te vragen hoe laat de avondmaalsdienst begon.

Zondag naderde en de tegenstander legde vele obstakels op mijn weg, die me gemakkelijk hadden kunnen verhinderen om naar de kerk te gaan. Ik ben heel dankbaar dat de Heilige Geest doorzette.

Ik was zenuwachtig toen ik binnenkwam, maar de openingslofzang van de avondmaalsdienst stelde me op mijn gemak. Ik was weer thuis. De lofzang 'Komt, heil'gen komt' (*Lofzangen*, nr. 15) was zo'n krachtige uitnodiging voor de Geest, dat de tranen over mijn wangen vloeiden. Ik wist toen dat mijn hemelse Vader mij kende en wist hoe bedroefd ik me voelde.

Die lofzang is een soort van onofficieel volkslied van de kerk geworden, maar het is ook mijn persoonlijke lied.

'Kom', zegt de lofzang tegen me. 'Schijnt zwaar de tocht, volhardt, zijt kloek van geest, naar uw kruis krijgt gij kracht.'

Mijn tocht *was* zwaar. Maar de kracht *kwam* zoals beloofd.

Bisschop Darren Bird en de andere wijkleden waren geweldig en gastvrij. Zij aanvaardden me als hun broeder in Christus.

VOLLEDIGE LEDEN

‘Voor mensen die de verbonden en de normen en leringen van het evangelie van Christus volgen, ook al voelen ze zich aangetrokken

tot hetzelfde geslacht, is er geen reden waarom ze niet volledig kunnen deelnemen [of] volledig lid kunnen zijn van de kerk, roepingen hebben en toespraken geven of de tempel betreden en daar dienen. Ook alle andere mogelijkheden en zegeningen die uit het lidmaatschap van de kerk kunnen voortvloeien, staan voor hen open.’

Ouderling D. Todd Christofferson van het Quorum der Twaalf Apostelen, ‘LGBT People Who Live God’s Laws Can Fully Participate in the Church’ (video), ChurchofJesusChrist.org/topics/gay.

Verzoening met God, door Christus

De woorden van ‘Komt, heil’gen, komt’ kregen voor mij nog meer betekenis, omdat ik voelde hoe mijn hemelse Vader mij ingaf hoe ik verder moest gaan.

*Wij vinden wis in ’t westen,
ver van hier,
’t land door God ons bereid.
Daar wordt de kerk de volk’re
een banier,
als weleer is voorzeid.*

Ik ging naar het westen en kocht een huis in Fountain Hills (Arizona, VS), waar ik bisschop Jerry Olson ontmoette. Toen ik een gesprek met hem aanvroeg en zijn hand schudde, gaf de Geest me in dat deze man mij zou helpen bij mijn terugkeer tot volledige activiteit in de kerk.

Toen ik mijn eerste gesprek met de bisschop had en een begin maakte met deze verzoening met mijn hemelse Vader, zag ik vele geestelijke wonderen. Ik was eerlijk tegen de bisschop, en daar was hij dankbaar voor. Hij zei dat dit hem hielp om beter te begrijpen waar ik vandaan kwam en waar ik

nu stond in mijn relatie tot God. Hij vertelde me op liefdevolle wijze dat dit de eerste keer was dat hij de gelegenheid had om iemand te helpen die zich aangetrokken voelde tot hetzelfde geslacht. Hij vroeg om mijn geduld en vergeving als hij iets zou zeggen of doen dat mij beledigde.

Ik bedankte hem voor zijn eerlijkheid, en zei: ‘Het is ook voor mij de eerste keer. We zullen het samen uitzoeken.’

Dat was het begin van een geweldige reis en vriendschap!

Ik had al snel een actieplan om weer lid te worden. Ik aanvaardde dankbaar het liefdevolle en gebedsvolle advies en begon met het proces.

Troost in de tempel

Later, bij het opvolgen van dat advies en toen ik mijn best deed om dichter bij Christus te komen, werden mijn priesterschap en tempelzegens teruggegeven, en aanvaardde ik een roeping in het ouderlingenquorum. In de heilige tempel sprak ik met mijn hemelse Vader. Hij liet me zien hoeveel Hij van al zijn kinderen houdt. Ik voelde troost en een diep verlangen om zijn wil te doen.

Maanden later werd er een nieuwe bisschop geroepen. Ook met hem heb ik een liefdevolle vriendschap gesloten. Bisschop Larry Radford kende mijn achtergrond en waardeerde wat ik in het ouderlingenquorum had gedaan. Hij zei dat ik daar had gediend met liefde en toewijding, niet alleen voor het quorum maar vooral voor God.

Dankzij zijn vriendelijke woorden en aanmoediging voelde ik dat de Heer en mijn medeheiligen tevreden waren over mijn inspanningen.

Ik doe nu trouw dienst als wijkadministrateur.

Begrijpen wie ik ben

Aangetrokken zijn tot mensen van hetzelfde geslacht en een actief lid zijn van de kerk is niet altijd makkelijk. Maar omdat ik al mijn geloof en vertrouwen in God stel, voel ik dat Hij me kracht geeft. Critici zullen ongetwijfeld zeggen dat ik mezelf verloochen, of dat ik de lhbt-gemeenschap teleurstel.

Ik begrijp hun frustratie, en ik heb natuurlijk ook niet overal een antwoord op. Ik kan alleen spreken over mijn eigen ervaring. Die ervaring heeft me geleerd dat ik een zoon ben van mijn hemelse Vader, een kind van God. Dat is het enige etiket dat voor mij van belang is. En daarom probeer ik me niet te laten beïnvloeden door de etiketten die de wereld op me plakt. Dat zou mijn potentieel en mijn eeuwige vooruitgang beperken.

Satan is erg slim. Hij weet dat het opplakken van etiketten ons kan verdelen als gemeenschap en als kerk.

Vanuit dat perspectief zijn mijn keuzes niet gebaseerd op mijn aantrekking tot hetzelfde geslacht, maar op hoe ik een echte discipel van Christus kan zijn *met* aantrekking tot hetzelfde geslacht. Nephi heeft gezegd:

‘O, Heer, ik heb op U vertrouwd, en ik zal eeuwig op U vertrouwen. Ik zal mijn vertrouwen niet in de arm van het vlees stellen. [...]’

‘Ja, ik weet dat God mildelijk geeft aan hem die bidt. Ja, mijn God zal mij geven indien ik niet verkeerd bid; daarom zal ik mijn stem tot U verheffen; ja, ik zal U, mijn God, de Rots van mijn gerechtigheid, aanroepen. Zie, mijn stem zal eeuwig opstijgen tot U, mijn Rots en mijn eeuwige God’ (2 Nephi 4:34–35).

Liefde van mijn medeheiligen

Tijdens mijn terugkeer voelde ik de liefhebbende kameraadschap van mijn leiders en medeheiligen, waaronder ook actieve en minder-actieve lhbt-leden. Ik vond een plek waar ik kon opbloeien. Ik vond bij hen de eigenschappen van Christus die ik altijd in verband had gebracht met mijn geloof: barmhartigheid, medelijden, begrip, en bovenal liefde.

Toen ik worstelde op de weg met mijn Heiland, voelde ik troost en gemoedsrust als ik me tot Hem richtte, want ik wist dat ik de weg niet alleen aflegde. Verschillende bisschoppen stonden me bij. Leden van mijn quorum. Zusters in de wijk. Er was zelfs een jongeman in de

wijk, die vroeg of ik hem tot priester wilde ordenen. Zijn vriendelijke uitnodiging raakte me diep. Hij zag me als iemand met het priesterschap van God, die dat priesterschap kan inzetten om anderen te dienen.

Deze gelegenheden om te dienen en het geloof te beleven met mijn medeheiligen hebben me opgebouwd. Samen met de andere zegeningen die ik van de Heer heb ontvangen, hebben ze me geholpen om de liefde, het begrip, en de aanvaarding te voelen die ik nodig had.

De Heiland heeft gezegd: ‘Ik zal u niet als wezen achterlaten. Ik kom weer naar u toe’ (Johannes 14:18). Die woorden zijn waar. Ik had troost nodig en Hij kwam naar mij, met meer overvloed dan ik had kunnen denken. ■

DE TENT VAN HET EVANGELIE

‘De tent van het evangelie is groot genoeg voor iedereen die de Heer wil volgen. Wanneer iemand iets anders zegt of voelt, denk ik aan Bob Verstege en hoop dat zij hem kunnen ontmoeten en met hem dienen. Broeder Verstege is een levend voorbeeld van wat de verzoening van Jezus Christus kan doen. Als bisschop voel ik mij dagelijks opgebouwd, onderwezen en aangemoedigd door deze bescheiden man.’

Bisschop Larry Radford, wijk Fountain Hills, ring Scottsdale-Noord (Arizona)

In dit katern

46 **Waarom mijn hemelse Vader wilde dat ik naar school ging**

Gloria Cornelio

50 **Een element van de toekomst waar ik wel invloed op heb**

Laura Campaner

Digitale thema-artikelen

Wat ervoor nodig is om onze rechten verlangen in vervulling te zien gaan

Marc Deo Dela Cruz

Het hoe, waarom, wanneer en waar van sparen

Vijf zekerheden in een onzekere wereld

Meg Yost

Je kunt deze artikelen (en meer) hier vinden:

- op liahona.ChurchofJesusChrist.org
- in **Wekelijkse content voor JOVO's** onder 'Jongvolwassenen' in de Evangeliebibliotheek

Een onzekere toekomst met geloof tegemoet zien

Ik hou van plannen. Ik weet graag wat ik van iedere dag kan verwachten, zodat ik me kan voorbereiden. Maar **hoe bereid ik me voor op de toekomst**, die zo ver weg en onzeker is?

Het leven is enorm. Er staat nog zoveel te gebeuren! Er kan me zoveel overkomen! Er is zoveel dat ik kan doen! **Soms zijn de mogelijkheden overweldigend.**

Ik wil veel dingen: een echtgenoot, een goede baan, in het buitenland wonen, een kat hebben, een roman schrijven, Russisch leren ... Maar ik weet ook dat verlangens en doelen kunnen veranderen. Prioriteiten verschuiven.

Een prioriteit die nooit moet verschuiven is **onze toewijding aan God en zijn plan**. Met zijn vooruitziende blik **kunnen we ons een weg banen door een toekomst** vol vragen, omdat Hij ons helpt om stap voor stap de antwoorden te vinden. We moeten gewoon bij iedere stap de best mogelijke keuze maken.

In dit katern vertellen jongvolwassenen over hun persoonlijke ervaringen met het plannen voor de toekomst, met de hulp van onze hemelse Vader, en **hoe ze in geloof verdergaan** bij al die onzekerheid.

Er zijn zoveel vragen over de toekomst, maar dat betekent gewoon **dat er veel mogelijk is**. Ook wij hebben veel potentieel: goddelijk potentieel om net als onze hemelse Vader en zijn Zoon, Jezus Christus, te worden.

Daarom hebben we een schitterende toekomst.

Meg Yost

Vertel je verhaal

Heb je een verhaal te vertellen? Of wil je artikelen over bepaalde onderwerpen zien? Dan horen we graag van je! Stuur je artikelen of feedback naar liahona.ChurchofJesusChrist.org.

Waarom mijn hemelse Vader **wilde dat ik naar school ging**

Gloria Cornelio

Wat je rechtvaardige verlangens ook zijn, onze hemelse Vader zal je helpen ze te vervullen.

Van kleins af aan wilde ik ervoor zorgen dat mijn hemelse Vader en mijn tegenwoordige en toekomstige familie trots op me konden zijn. Ik wilde zolang mogelijk studeren, om mezelf en mijn leven te verbeteren.

In mijn land, Peru, is goed onderwijs heel duur. In sommige gebieden is het zelfs helemaal niet beschikbaar. Mijn familie had ook niet genoeg geld om me naar school te sturen. Maar mijn ouders leerden me dat hard werk, ijverig zijn en onze hemelse Vader om hulp vragen onze rechtvaardige verlangens vervullen. Ik was dus van plan om hard te werken.

Op de basis- en middelbare school deed ik hard mijn best zodat ik ieder jaar beter zou worden. Na de middelbare school werd ik toegelaten tot de beste universiteit van Peru, en kreeg ik een ruime studiebeurs. Op de universiteit werkte ik bij verschillende organisaties, waaronder een stage bij een multinationale organisatie. Ik kreeg de gelegenheid om vele verschillende soorten projecten te leiden.

Tijdens die stage leek het me een geweldige kans om een Engelstalige opleiding te krijgen. Daarom besloot ik over te stappen naar de Brigham Young University in Idaho. Het was eng, maar ik wist dat mijn hemelse Vader me zou helpen om dit doel te bereiken. Ik moest Hem gewoon vertrouwen en doen wat ik kon.

Ik was de eerste
niet-Amerikaanse
student die
een bachelor-
diploma haalde
via BYU-Pathway
Worldwide.

Een ander plan

Ik zou naar de BYU-Idaho gaan, maar tijdens de aanmelding voelde ik een sterke ingeving dat ik eerst op zending moest gaan. Dus ik volgde de wil van mijn hemelse Vader en ik werd geroepen te dienen in Trujillo (Peru). Toen ik weer thuiskwam, was ik van plan om terug te gaan naar de universiteit in Peru, omdat ik dacht dat ik daar snel een diploma kon halen. Maar ik kwam erachter dat mijn beurs was ingetrokken, omdat ik mijn studie meer dan een jaar had onderbroken om op zending te gaan.

Ik was helemaal van de kaart. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik wist niet waarom ik had gevoeld dat ik op zending moest gaan, als ik daardoor geen universitair diploma meer kon halen.

Op een dag herinnerde ik me dat onze zendingspresident had verteld over BYU-Pathway Worldwide. Hij had ons aangemoedigd om ons Engels te verbeteren en deze kans te grijpen wanneer we thuiskwamen. En dat deed ik!

Mijn weg met BYU-Pathway Worldwide

Ik wist dat het geen toeval was dat mijn zendingspresident me had verteld over BYU-Pathway. Toen ik begon met het Pathway-programma moest ik iedere week bijna drie uur reizen om naar de groepsles te gaan. Ik offerde er veel voor op, maar ik wist dat een opleiding belangrijk was voor mijzelf en voor de Heer. Die opofferingen leidden tot vele zegeningen.

BYU-Pathway Worldwide was de kans die ik zocht. Ik kon een betaalbare opleiding volgen, ik hield tijd over om te werken, en ik kreeg een Engelstalige opleiding. En gaandeweg raakte ik bevriend met geweldige mensen die me aanspoorden om moedig te zijn en te blijven werken aan mijn doelen. Ik voel me geestelijk sterker en ben een betere discipel van Jezus Christus geworden.

Uiteindelijk was ik de eerste niet-Amerikaanse student die een bachelordiploma haalde via BYU-Pathway Worldwide. Mijn diploma heeft geweldige deuren voor me geopend. Ik ben nu een welzijns- en zelfredzaamheidsdeskundige voor het gebied Zuid-Amerika-Noordoost, en ik werk op vrijwillige basis als zendingeling bij BYU-Pathway in Peru. Ik zie veel licht in iedere student, en ik moedig ze aan om door te zetten, net zoals ik

op school door mijn vrienden werd aangemoedigd. Op deze weg beseftte ik dat mijn hemelse Vader iedere stap bij me is geweest.

Onze hemelse Vader wil dat wij slagen

Mijn weg heeft mijn getuigenis van onderwijs versterkt. Ik wil nog steeds iedere dag zoveel mogelijk groeien en leren. Wij zijn op aarde om vooruitgang te maken, op de proef te worden gesteld, te groeien, onze gehoorzaamheid te tonen, en op de Heiland te vertrouwen om terug te mogen keren naar onze hemelse Vader. Voor God zijn 'alle dingen [...] geestelijk', en dus ook onderwijs (zie Leer en Verbonden 29:34). Alle ervaringen die we hebben en alle kennis die we op aarde verzamelen, zullen ons helpen om meer te gaan lijken op onze Heiland en betere beslissingen te nemen, beter te dienen, en betere instrumenten in zijn handen te worden.

Onderwijs is een middel om kennis te verkrijgen en dan te handelen, te staan voor waarheid en deugd, en om een leven te leiden dat onze hemelse Vader voor ons wenst: een leven vol vreugde.

Ik weet dat onze hemelse Vader onze inspanningen zegent, vooral wanneer het verlangen van ons hart is om vooruitgang te maken en Hem en zijn kinderen te dienen. Ik weet dat wanneer Hij richting geeft aan zijn kinderen '[Hij] een weg voor hen [bereidt], zodat zij kunnen volbrengen wat Hij hun gebiedt' (1 Nephi 3:7). Hij wil dat we slagen!

Ieder van ons moet gebruikmaken van elke kans op onderwijs en groei die de Heer op onze weg legt, via BYU-Pathway of op een andere manier. Hij heeft ons lief en zal ons altijd richting geven. Hij wil dat we op aarde alles leren wat we kunnen. En ik weet dat we grote wonderen kunnen meemaken als we blij en ijverig werken, en vertrouwen op zijn leiding. Dat geldt voor mij zeker. ■

Gloria Cornelio komt uit Lima (Peru). Zij werkt met veel passie om het onmogelijke mogelijk te maken, door anderen te dienen en levens te verbeteren, te onderwijzen, en altijd zoveel mogelijk te leren, vooral over andere culturen.

Ga voor meer informatie over BYU-Pathway Worldwide naar byupathway.org.

SCHOLING VOOR EEN BETERE TOEKOMST

Jongvolwassenen vertellen hoe hun opleiding de sleutel was voor meer hoop op de toekomst.

'Ik ben geboren en getogen in Honduras, waar veel kansen liggen maar waar het leven moeilijk is. Ik groeide op met verhalen over hoe mijn voorouders altijd zochten naar mogelijkheden om de volgende generatie vooruit te helpen.

'Dankzij de opofferingen van mijn ouders kregen mij broer en ik het best mogelijke onderwijs. Ik heb geleerd dat onderwijs niet per se een universitair diploma betekent. Onderwijs is verbonden met de hemel.

'Als we voorbereid zijn, zullen we niet vrezen. Onderwijs is een gebod van onze hemelse Vader. Hij heeft ons beloofd dat wij voorspoedig zullen zijn in het land voor zover we zijn geboden onderhouden (zie 2 Nephi 1:20). Dankzij onderwijs kon ik dingen maken, groeien, en de sterkste schakel van mijn generatie worden. Ik kan ook anderen helpen hetzelfde te doen.'

– **Sara M. Barlow (Tegucigalpa, Honduras)**

'Onderwijs heeft me geholpen mijn rol te zien en te ontdekken onder mijn medemensen. Dat geeft me veel blijdschap.'

– **Keriata Kurene (Canterbury, Nieuw-Zeeland)**

'Dankzij mijn opleiding heb ik het gevoel dat ik met mijn toekomstige baan een licht kan zijn in de wereld en het evangelie kan verkondigen.'

– **Claudio Acuña Thomas (Antofagasta, Chili)**

Een element van de toekomst waar ik wel invloed op heb

Laura Campaner

Het stemmetje in mijn hoofd was moeilijk te negeren. Ik was 28, nog steeds alleen, en ik wist ook niet wat ik wilde worden, ook al had ik een goede baan als vroedvrouw. Ik had het gevoel dat ik in geen enkel onderdeel van mijn leven succes had. Ik voelde me onzeker over mijn keuzes in het leven en wist niet welke weg ik moest nemen. Ik voelde me verloren.

Op een dag, toen ik bijzonder terneergeslagen was, kreeg ik een telefoontje van een vriend met wie ik al lang niet had gesproken. Toen hij vroeg hoe het met me ging, vertelde ik over al die gevoelens waar ik mee worstelde. Hij luisterde en zei toen: 'Maar hoe gaat het op geestelijk vlak?'

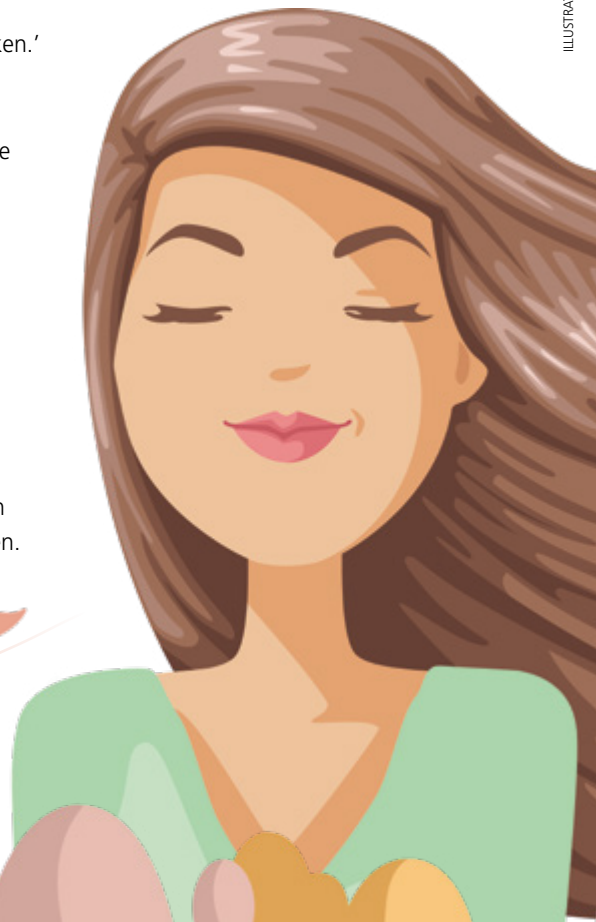
'O dat gaat goed hoor', antwoordde ik automatisch. 'Ik heb me nog nooit zo dicht bij God gevoeld.'

Hij antwoordde: 'Dan hoeft je je over de rest geen zorgen te maken.'

Vertrouwen in Gods volmaakte plan

Sinds dat gesprek heb ik me twee dingen gerealiseerd. Ten eerste beseftte ik dat ik dankbaar ben voor mijn krachtig getuigenis van het herstelde evangelie, en dat ik de geboden kan volgen en me verbonden kan voelen met de hemel.

Geestelijke zelfredzaamheid is heel belangrijk voor me. Ik ben nog steeds aan het leren hoe ik de hemel in mijn leven kan openen. Iedere ochtend bidden en de Schriften lezen zijn twee eenvoudige dingen die voor mij een groot verschil maken in mijn vermogen om een persoonlijke openbaring te ontvangen. Ik voel me ook meer verbonden met de hemel als ik me inspan om vriendelijk te zijn, om gezond te leven zodat de Geest altijd mijn metgezel kan zijn, de geboden na te leven en mij oprecht te bekeren.

ILLUSTRATIE: GETTY IMAGES

Ten tweede beseftte ik dat mijn antwoord op de vraag van mijn vriend niet helemaal klopte. Ik dacht dat op geestelijk niveau alles perfect ging, maar ik moest meer vertrouwen hebben, me niet zoveel zorgen maken, en erop vertrouwen dat God zorgt voor de dingen waar ik geen vat op heb.

Ook al gaan sommige aspecten van mijn leven niet zoals ik zou willen, ik weet dat het belangrijkste is om te handelen in geloof en God te laten zien dat ik met mijn keuzevrijheid de juiste keuzes maak. Ik heb geleerd dat, wanneer het leven niet gaat zoals ik verwacht, ik daarvoor kan leren en groeien op een manier die anders niet had gekund.

Ik had nooit gedacht dat ik in mijn 29e levensjaar zou twijfelen over mijn carrière en de volgende fase van mijn leven. Ondanks al die onbekende factoren vertrouw ik erop dat God een perfect plan voor me heeft. Hij weet precies wat er aan de hand is en wat ik nodig heb. Hij zal altijd voor me zorgen (zie Mattheüs 6:28–34). Zoals ouderling L. Todd Budge van de Zeventig zei: 'Het is soms moeilijk te bevatten, vooral op de momenten dat de tegenwind sterk en de zee turbulent is, maar we kunnen troost putten uit de kennis dat God ons in zijn oneindige goedheid altijd naar huis

toe leidt.' ('Bestendig en veerkrachtig vertrouwen', *Liahona*, november 2019, 48.)

Meer vertrouwen, minder zorgen

Op sommige dagen is het leven erg moeilijk. Maar als ik er goed over nadenk, weet ik dat ik me geen zorgen hoeft te maken. Beetje bij beetje ben ik erachter gekomen dat ik meer vertrouwen moet hebben in God en me minder zorgen moet maken over dingen waar ik geen controle over heb. Wat ik in de toekomst *wel* kan doen is vertrouwen op God en proberen om iedere dag dichterbij Hem toe te groeien.

Als ik me verloren voel, is er altijd genoeg licht om een stap richting het onbekende te zetten en verder te gaan. Zolang ik geloof oefen en mijn verbonden nakom, zolang ik mijn ware identiteit ken als dochter van hemelse Ouders, en blijf proberen, dan zullen de dingen op hun tijd gebeuren. Dat is het enige wat telt. ■

Laura Campaner groeide op in Zuid-Frankrijk. Haar familie is van Spaanse afkomst. Zij is vroedvrouw en is altijd op zoek naar avontuur. Ze is heel sociaal en andere culturen fascineren haar.

'Op de momenten dat de tegenwind sterk [...] is, [...] kunnen [we] troost putten uit de kennis dat God ons in zijn oneindige goedheid altijd naar huis toe leidt.'

– Ouderling L. Todd Budge van de Zeventig

Koken vind ik het leukste wat er is.

Ik maak gebakjes, cupcakes, koekjes, maaltijden met vlees en rijst, alles eigenlijk. Ik vind het ook leuk om les te geven. Ik vind het altijd geweldig als ik een klas jongevrouwen les mag geven.

Ik ging naar de FSY-conferentie, want ik had antwoord nodig op een bepaalde vraag. Ik heb een beurs voor de universiteit, maar ik heb het gevoel dat ik op zending moet gaan. Maar als ik dat doe, verlies ik de beurs. Als ik blijf, en leerkracht word, kan ik werken en daarmee mijn school betalen. Tijdens FSY sprak een zuster over haar patriarchale zegen. Ik ben me nu aan het voorbereiden op mijn patriarchale zegen. Ik hoop dat, wanneer ik hem ontvang, ik beter zal weten wat mijn hemelse Vader voor mij in petto heeft. Ik vind de jongerenprogramma's en FSY geweldig, omdat ze de jeugd sterker maken. We hebben natuurlijk allemaal behoefte aan gemoedsrust.

Na mijn doop ging ik soms een tijd niet naar de kerk, dan weer wel, en dan weer niet. Maar er kwamen wijkleden op bezoek, die me uitnodigden om terug te komen. Zij vertelden me dat de kerk en de leden me misten en me nodig hadden. Ik besloot om terug te gaan en ik ben sindsdien altijd actief gebleven. Ik zag in hoe erg ik de kerk nodig had. Ik kan bidden tot mijn hemelse Vader en me goed voelen, en ik kan de Geest voelen. Dus hier ben ik!

Adriana T. (uiterst links), 17 (Dominicaanse Republiek)

IN DIT KATERN

54 **Mijn splinternieuwe oude familie**

Leonardo Conceição

56 **Het nauwe en smalle pad kiezen in plaats van de brede weg**

Ouderling Takashi Wada

60 **Aanschouwelijk onderwijs voor thuisavonden: Je tijd goed gebruiken**

Natasha Andersen

62 **Onze plek**

64 **Nog een gedachte: Getuigenis en bekering**

Ouderling David A. Bednar

65 **Personen uit het Boek van Mormon: Amulek en Alma**

Mijn splinternieuwe oude familie

Het evangelie kan alles veranderen, als je het toelaat.

Leonardo Conceição

De zendingen hielden een foto omhoog. 'Wat zie je?' vroegen ze.

'Een gelukkig gezin', antwoordde ik.

Zijn alle gezinnen gelukkig?'

Ik schudde mijn hoofd. 'Jullie hebben mijn familie gezien', zei ik.

Ik was 16 jaar en woonde al mijn hele leven in Brazilië. De zendingen hadden me al een paar weken lesgegeven, maar niemand anders van mijn familie wilde luisteren. In die periode hadden de zendingen vaak gezien hoe mijn familie ruzie maakte. Mijn familie leek totaal niet op het lachende gezin op de foto.

Een van de zendingen zei 'Wel, misschien is je huidige familie niet zo. Maar je kunt zorgen dat het er in je toekomstig gezin anders aan toe gaat.'

Aan het eind van het bezoek vroegen ze me opnieuw om te bidden over wat we bestudeerden. Zoals steeds beloofde ik niet echt om dat te doen. Ik vond het fijn als de zendingen op bezoek kwamen. Ik vond het evangelie logisch klinken. Maar

ik was bang voor het antwoord dat ik zou kunnen krijgen. Als het evangelie waar was, zou ik veel moeten veranderen.

Een nieuwe keuze

Na het vertrek van de zendingen moest ik steeds denken aan gelukkige gezinnen. Dat van ons kwam niet eens in de buurt. Mijn vader was vertrokken. Mijn relatie met mijn moeder was niet geweldig. Mijn oma zorgde voor ons, maar niemand van ons gedroeg zich als de soort familie waar de zendingen het over hadden.

Niemand van ons toonde liefde voor elkaar of bracht tijd met elkaar door.

Ik nam mezelf mijn hele leven voor om op een dag een goede vader te zijn. Ik zou de ouder zijn die ik zelf nooit gehad had. Maar uit de lessen van de zendingen begreep ik dat ik dezelfde dingen deed als mijn ouders op mijn leeftijd. Ik bleef tot laat weg, deed wat ik wilde, en leefde als een rebel. Zonder dat ik er erg in had, herhaalde de geschiedenis zich.

Het was tijd om het aan God te vragen.

Het evangelie laat ons zien hoe we, ongeacht onze situatie, onze familie kunnen verbeteren.

Toen ik eindelijk ging bidden, kreeg ik het antwoord dat ik al had verwacht. De kerk is waar! Het was nu tijd om een keuze te maken.

Een nieuwe ik

Mijn grootmoeder moest toestemming geven voordat ik mij kon laten dopen. Ze was erop tegen, maar ik hield vol.

‘Oma, welke Leonardo heb je liever?’ vroeg ik. ‘De Leonardo die tot laat uitging en rookte en dronk? Of de Leonardo die ik nu ben? Deze veranderingen komen door het evangelie.’

Mijn grootmoeder stemde uiteindelijk toe, en ik werd gedoopt en bevestigd. Vanaf dat moment gebeurde er iets interessants in mijn familie. Iets dat ik pas jaren later volledig beseftte.

Een nieuwe familie

Vlak voordat ik op zending ging naar het zuiden van Brazilië, ging mijn grootmoeder met me mee naar een ringconferentie. Na afloop hielden we een kleine

getuigenisbijeenkomst met familie en vrienden. Tot mijn verrassing wilde mijn grootmoeder ook iets zeggen.

‘Sinds Leonardo naar jullie kerk gaat, is mijn familie een *echte* familie geworden’, zei ze. Toen vertelde ze hoe onze hele familie dichter naar elkaar was gegroeid. We brengen tijd met elkaar door. We zeggen ‘ik hou van je’ tegen elkaar, wat vroeger nooit gebeurde. We maken geen ruzie meer. Er ontstonden echte vriendschappen tussen ons allemaal. We hadden meer te eten en werden overvloedig gezegend op andere gebieden.

Ik had deze veranderingen ook gemerkt, maar ik had niet gezien dat het was begonnen toen ik mij liet dopen.

‘Ik ben wel geen lid van jullie kerk,’ zei ze, ‘maar ik ben een vriend van jullie kerk. En ik weet dat onze familie is gezegend dankzij Leonardo’s keuze.’

Een nieuw begrip

Ik kon het bijna niet geloven. Maar toen oma vertelde hoe onze familie naar elkaar

toe was gegroeid, herinnerde ik me opeens de foto die de zendelingen me jaren daarvoor hadden laten zien. Ik dacht toen dat ik alleen met mijn toekomstige familie een gelukkig gezin kon vormen.

Maar ik had het mis. Mijn oude familie was ook gelukkig! We hadden geleerd van elkaar te houden.

Misschien wordt wel niemand van mijn familie lid van de kerk in dit leven. Maar zelfs dan weet ik dat God ons op vele manieren heeft gezegend. Het evangelie van Jezus Christus laat ons zien hoe we, ongeacht onze situatie, onze familie kunnen verbeteren. ■

De auteur woont nu in Utah (VS).

Het **nauwe en smalle pad** kiezen in plaats van de **brede weg**

Er lagen twee wegen vóór me. Ik wist dat ik er maar op één manier achter kon komen welke ik moest nemen.

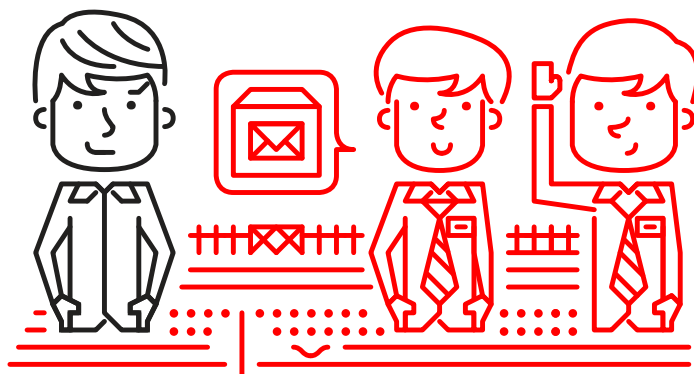
**Ouderling
Takashi Wada**
van de Zeventig

Ik ben bij mijn ouders in Nagano (Japan) opgegroeid. Religie maakte deel uit van alles wat ons gezin deed. Mijn vader knielde iedere ochtend en avond voor het boeddhistische altaar. Ik zag het boeddhisme niet als een godsdienst – het was onze manier van leven. Ik had makkelijk de rest van mijn leven boeddhist kunnen blijven, maar God heeft me vaak laten zien dat de makkelijke of populaire weg niet altijd de beste weg is.

Lesboek of heilig boek?

Ik worstelde als tiener erg met mijn identiteit. Ik vroeg me af waarom ik op aarde was en wat ik van mijn leven moest maken. Toen ik een jaar of 13 was, gaf ons schoolhoofd iedere leerling een exemplaar van het Nieuwe Testament met de tekst in het Engels en Japans naast elkaar. 'Het is niet voor godsdienst bedoeld', zei hij. 'De vertaling is heel goed, dus gebruik het om Engels te leren.' Maar toen ik het opensloeg, kwam ik Schriftteksten tegen voor wanneer je je eenzaam voelt, antwoorden op vragen zoekt of het moeilijk hebt. Ik kon me in al die situaties vinden!

Ik las over Jezus Christus. 'Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven' (Mattheüs 11:28). 'Neem uw kruis op en volg Mij' (zie Mattheüs 16:24). De woorden spraken me aan, ook al begreep ik ze niet helemaal. Ik vroeg me af wie Jezus Christus was en wat het betekende om Hem als Heiland te hebben. Ik vroeg me af of ik de enige was die zich zo tot het zogenaamde lesboek aangetrokken voelde.

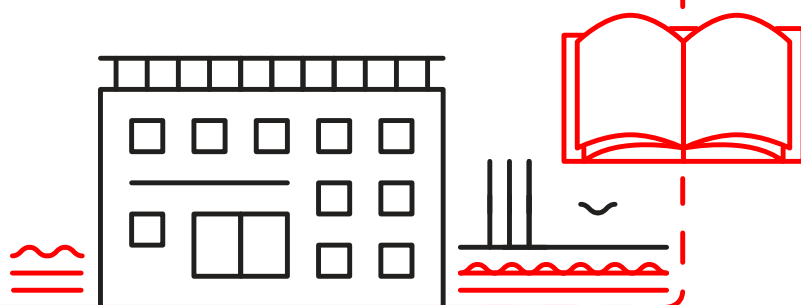

Weglopen of blijven luisteren?

Een paar jaar later stuitte ik voor het eerst op enkele zendingen. Mijn ouders hadden me gewaarschuwd voor de jonge christenen die rondgingen om te prediken. Toen ik te voet onderweg naar huis was, sprak een lange Amerikaanse zending me aan. Ik wist niet wat ik moest doen. Ik was bang dat hij over zijn kerk zou beginnen. Had hij dat gedaan, dan was ik misschien de andere kant op gerend! Hij vroeg alleen waar het postkantoor was. Ik gaf hem aanwijzingen en vervolgde mijn weg naar huis.

Op dat moment voelde ik iets. *Als ik de zendingen weer zie, dacht ik, ga ik met ze praten.*

Niet lang daarna kwam ik een ander stel zendingen tegen. Ik was verbaasd dat God de gebeden van een jongen zoals ik wilde aanhoren en verhooren, tot ik over Joseph Smith las. Ik had in het Nieuwe Testament gelezen dat je altijd moet bidden, maar God die aan een mens verschijnt? Dat voelde nogal extreem maar toch wel goed. Ik liep niet weg, maar sprak met ze af om me les te geven.

Excuses bedenken of de waarheid ontdekken?

Nadat we elkaar die maand verschillende keren gesproken hadden, vroegen de zendingen of ik me wilde laten dopen. Ik wilde ze niet afwijzen, maar ik aarzelde om met de traditie van mijn ouders en iedereen om me heen te breken. Er lagen twee wegen vóór me. Ik wist dat ik er maar op één manier achter kon komen welke ik moest nemen – ik moest bidden zoals Joseph Smith had gedaan. Ik vroeg mijn hemelse Vader, in de naam van Jezus Christus, of de dingen die de zendingen me onderwezen waar waren.

Dat was mijn keerpunt. Vanaf dat moment wist ik voor mezelf dat het herstelde evangelie waar is. Niemand kon me die kennis afnemen. Ik wist welk pad ik moest volgen en niets kon dat veranderen.

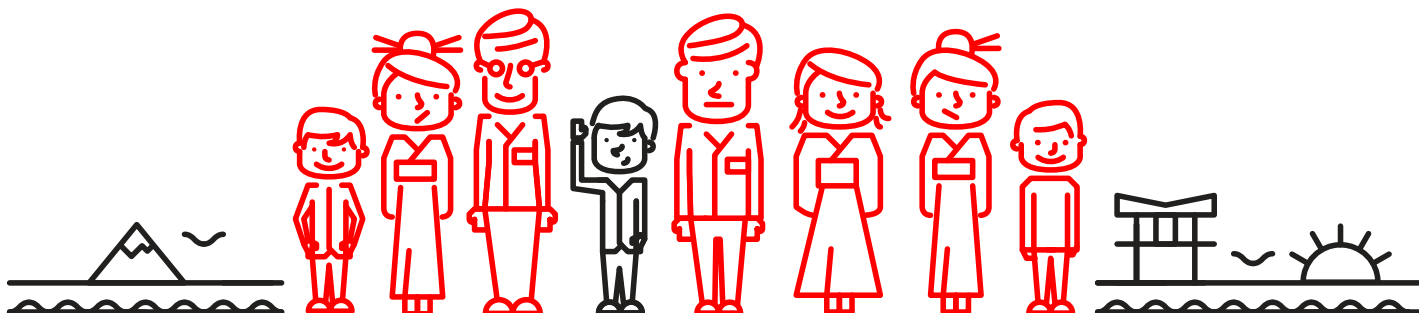
Ik had op jonge leeftijd veel vragen. Ik weet nu: ik ben een kind van God, Hij houdt van mij, Hij heeft een plan voor mij en Hij wil graag antwoord op mijn gebeden geven. Die kennis heeft mijn hele kijk op het leven veranderd. Ik weet nu dat het ertoe doet wie ik ben en wat ik doe.

Aanpassen of anders zijn?

Voordat ik wist dat ik een kind van God was, paste ik me het liefst aan iedereen aan. Ik was bang om op te vallen. Maar toen ik eenmaal wist dat ik een kind van God ben, besepte ik dat ik best anders mag zijn.

Ik raapte door gebed en het besef dat ik een zoon van God ben de moed bij elkaar om mijn ouders mijn gevoelens kenbaar te maken. Ze vatten het echter verkeerd op. Ze vonden me opstandig en te onvolwassen om een dergelijke doopbeslissing te nemen.

Ze schaamden zich dat hun zoon die vreemde godsdienst aanhing en niet hun tradities. Ik wist wie ik was en wat ik wilde, maar ik wilde mijn ouders ook eren en hoopte dat ze mijn godsdienst zouden respecteren.

Mijn ouders eren of hun bezorgdheid negeren?

Ik legde mijn situatie aan de zendelingzusters uit. Ze hadden een idee: ze konden wel met mijn ouders komen praten, zodat die een beter gevoel over deze godsdienst zouden krijgen. Ik zei dat ik bang was dat mijn ouders niet met hen zouden willen praten. Toen opperde een van de zusters om samen te vasten.

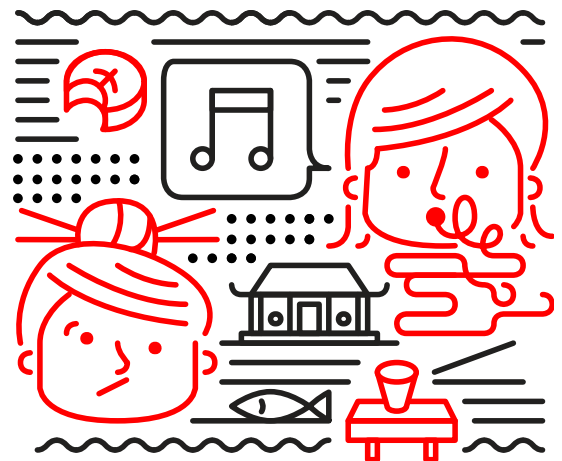
Toen ik het ontbijt oversloeg, was mijn moeder bezorgd. 'Waarom eet je niet?' vroeg ze. Ik legde uit dat ik aan het vasten was. Ze maakte zich daarna alleen nog maar meer zorgen.

'Eerst laat je je in met deze rare godsdienst, en nu eet je niet. Ik maak me zorgen. Ik ben geschokt! Ik ga die zendelingen bellen.'

Ze belde de zusters *echt* op, en die speelden het klaar om bij ons thuis voor het avondeten uitgenodigd te worden!

We hadden een geweldige tijd. De zendelingen leerden mijn ouders het lied 'Ik ben een kind van God' (*Lofzangen*, nr. 195). We zongen het samen. Mijn vader genoot ervan. Na de maaltijd met de zusters maakten mijn ouders zich geen zorgen meer dat ik naar de kerk ging. En ik was van mening dat ik ze kon eren door het evangelie na te leven, want dat behelsde eigenlijk alles wat ze me geleerd hadden. Ik dacht: als ik maar lang genoeg van ze hield en ze vriendelijk genoeg behandelde, zouden ze het uiteindelijk wel gaan begrijpen. Het heeft 35 jaar na mijn doop geduurd, maar mijn moeder heeft zich een paar jaar geleden laten dopen en is inmiddels door de tempel gegaan!

Weten dat ik een kind van God ben, is in veel beslissingen doorslaggevend voor me geweest. Ik weet ook dat onze hemelse Vader ons zal zegenen als we de Geest volgen en doen wat Hij van ons vraagt, zelfs als dat moeilijk lijkt. Dat is altijd de beste keuze. ■

JE TIJD GOED GEBRUIKEN

*Als je de Heer op de eerste plaats stelt,
is er plaats voor de rest.*

Natasha Andersen

Kerktijdschriften

BENODIGDHEDEN

- ☐ Een glazen pot
- ☐ Zand, grind, rijst of kiezels
- ☐ Grotere stenen (ongeveer zo groot als golfballen, of 5 cm diameter)

VOORBEREIDING: Voordat u begint, doet u eerst de grotere stenen in de pot voor de juiste verhoudingen. Voeg dan zoveel zand (of grind, rijst, kiezels) toe dat de pot helemaal vol is. U kunt de pot schudden tijdens het toevoegen van zand, zodat meer lege ruimte wordt gevuld. Doe nu de stenen en het zand in verschillende bakken voordat u met de les begint.

Hoeveel verschillende activiteiten vragen iedere dag om je aandacht? We hebben allemaal 24 uur in een dag, maar het maakt veel verschil hoe we die tijd gebruiken!

President Dallin H. Oaks, eerste raadgever in het Eerste Presidium, heeft gezegd: 'Het aantal goede dingen dat wij zouden kunnen doen, is veel groter dan de tijd die we hebben om ze te doen. Sommige dingen zijn beter dan goed, en dát zijn de dingen die we voorrang moeten geven. [...]

We moeten sommige goede dingen laten lopen om andere te kiezen die beter of het beste zijn.'¹

Met deze activiteit laat je zien wat er gebeurt wanneer we het werk van de Heer tot onze hoogste prioriteit maken.

1. TIJD VULLEN

Er zijn vele goede activiteiten waarvoor we onze tijd kunnen gebruiken. Vraag je gezinsleden om wat te vertellen over hun dagelijkse activiteiten.

Leg uit dat de pot staat voor tijd. De stenen en het zand zijn de verschillende dingen die je met tijd kunt doen. De grotere stenen zijn de dingen die de Heer ons vraagt om prioriteit te geven, zoals Schriftstudie, dienstverlening, familiegeschiedenis en tempelwerk en kerkbezoek, terwijl het zand andere goede activiteiten voorstelt, zoals huiswerk of tijd doorbrengen met je vrienden.

ILLUSTRATIES: DAVID HABBEEN

2. PRIORITEITEN STELLEN ZONDER VOLGORDE

Giet eerst al het zand in de pot, en voeg dan de grotere stenen toe. Als je eerst het zand in de pot doet, is er niet genoeg ruimte voor alle grotere stenen. Net als wanneer we andere dingen belangrijker vinden dan wat onze hemelse Vader ons heeft geboden. We hebben dan misschien geen tijd meer voor de belangrijkste dingen.

3. OP ZIJN PLAATS VALLEN

Jezus Christus heeft geboden: 'Zoek niet de dingen van deze wereld, maar streef er eerst naar het koninkrijk van God op te bouwen en zijn gerechtigheid te vestigen' (Bijbelvertaling van Joseph Smith, Mattheüs 6:38 [in Studiewijzers]). Bespreek hoe je prioriteiten kunt stellen met je tijd, door eerst het koninkrijk van God te zoeken.

Leeg de pot en begin opnieuw, met dezelfde elementen. Jongere broertjes of zusjes kunnen misschien helpen. Laat ze eerst de grotere stenen in de pot doen. Als je dan later het

zand toevoegt, kun je zien hoe de extra ruimte rondom de grotere stenen wordt gevuld, totdat al het zand erin past.

Vraag je familieleden wat de betekenis kan zijn van de volgende belofte van president Russell M. Nelson: 'Als je consequent een royaal deel van je tijd aan de Heer geeft, [zal] Hij de resterende tijd vermenigvuldigen.'²

DE HEER OP DE EERSTE PLAATS STELLEN

Als we proberen om *eerst* Gods wil te doen, helpt Hij ons om genoeg tijd te hebben voor andere noodzakelijke en opbouwende dingen. Dus als je moeite hebt om tijd te vinden voor je huiswerk, het ontwikkelen van je talenten of genoeg slaap, vraag de Heer dan wat je kunt doen om prioriteit aan te brengen volgens zijn plan. Stel samen doelen als gezin, om het werk van de Heer – en je relatie met Hem – elke dag op de eerste plaats te zetten. ■

NOTEN

1. Dallin H. Oaks, 'Goed, beter, best', *Liahona*, november 2007, 104, 107.
2. Russell M. Nelson, 'Pal staan als ware millennials', *Liahona*, oktober 2016, 51.

EEN AANHOUDEDE INFLUISTERING

OP EEN DAG, tijdens het zendingswerk in de stof-fige straten van Kenia, spraken mijn collega en ik met een vrouw. Ze nam een brochure van ons aan, maar vroeg ons om niet weer te komen.

Een paar dagen later waren we toevallig in dezelfde straat, en voelden we een influistering om weer met haar te spreken. Ik vroeg me af: waarom gaan we terug als ze zei dat we niet weer moesten komen? Maar we volgden de influistering.

Ze was verbaasd toen we aankwamen, maar zei dat ze blij was om ons te zien. We begonnen met een les, maar die ontaardde al snel in een heftige discussie. Mijn collega en ik sloten de les af met een gebed en gingen weg. We besloten meteen om niet terug te gaan. Maar de volgende dag kregen we *opnieuw* een sterke influistering om terug te keren. Ik wilde niet teruggaan, maar mijn collega

zei dat we naar de Geest moesten luisteren. Dus ik schoof mijn trots aan de kant, en we gingen terug. Toen we weer daar waren, was ik stomverbaasd. De vrouw leek wel heel iemand anders. Haar houding was veranderd en ze was bereid naar ons te luisteren. Bij ons volgende bezoek vroeg ze ons wanneer ze zich kon laten dopen.

Vier weken later werd ze gedoopt als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Na haar bevestiging omhelsde ze ons. Ze zei dat ze heel dankbaar was dat we terug waren gekomen. Ik heb geleerd dat we altijd onze influisteringen moeten volgen. Onze hemelse Vader bereidt zijn kinderen voor om het evangelie te ontvangen. Hij gebruikt ons allemaal om ze te vinden door de Heilige Geest. ■

Leaha M. (KwaZoeloe-Natal, Zuid-Afrika)

HOE KAN IK GEESTELIJKE INGEVINGEN BETER OPVOLGEN?

1. **Bid om leiding.**
De Heer zal je leiden door de Heilige Geest (zie Alma 37:37).
2. **Wees nederig.**
Zachtmoedigheid is een uitnodiging voor de Geest (zie Moroni 8:26).
3. **Aarzel niet.**
De natuurlijke mens verleidt je tot het uitstellen of negeren van ingevingen (zie Mosiah 3:19). Denk geen twee keer na wanneer je een goede gedachte krijgt!
4. **Kom onmiddellijk in actie.** Probeer altijd *onmiddellijk* te reageren op ingevingen van de Geest. (Zie Thomas S. Monson, 'The Spirit Giveth Life' *Ensign*, mei 1985, 68–70.)

DE REDEN VOOR REGELS

IK HAD ZIN in de jeugdconferentie, maar toen ontdekte ik dat er veel regels waren. Bijvoorbeeld, geen smartphone en niet alleen naar buiten. Het voelde alsof de volwassenen ons steeds in de gaten hielden. Maar ik vond het heel leuk, maakte veel vrienden, werkte aan een dienstbetoonproject en leerde dingen over het evangelie.

Tijdens een getuigenisbijeenkomst op de laatste dag van de jeugdconferentie, praatte een van de leiders over hoeveel hij van ons, de jeugd in de ring, hield.

Als je van ons houdt, waarom zijn er dan zoveel beperkingen? dacht ik. Alsof hij mijn gedachten kon lezen, beantwoordde hij op dat moment mijn vraag.

Leiders stellen regels vast, zei hij, niet om vervelend te zijn maar voor onze veiligheid. Toen hij dat zei, werd ik geraakt door de Geest. Ik begreep dat onze hemelse Vader ons geboden geeft om dezelfde reden. Ze zijn er niet om het ons lastig te maken, maar om ons te helpen veilig naar Hem terug te keren (zie Leer en Verbonden 82:2–9).

De Heilige Geest raakte me en daardoor wist ik dat dit waar was. ■

Serge P. (Île-de-France, Frankrijk)

WANNEER KAN IK LID WORDEN VAN DE KERK?

TOEN IK ONGEVEER 5 jaar was, verloor mijn vader zijn geloof en besloot hij de kerk te verlaten. Het was heel moeilijk, vooral toen ik 8 werd. Ik wilde mij heel graag laten dopen, maar mijn vader zei nee. Hij wilde dat ik wachtte tot ik ouder was, zodat ik goed zou weten waar ik me toe verbond. Ik keek dus toe hoe mijn vrienden werden gedoopt.

Ik weet nog dat ik verward was. Als de kerk waar was, waarom mocht ik mij dan niet laten dopen? Als tiener was het moeilijk om de jeugd naar de tempel te zien gaan, want dat wilde ik ook heel graag. Het was moeilijk om niet mee te kunnen doen, maar ik wist dat mijn kans zou komen!

In mei 2019 werd ik eindelijk gedoopt, ik was toen 16. Ik herinnerde me de vele ervaringen van pure vreugde die ik had door het evangelie en het verkrijgen van een getuigenis. Het was een bijzondere ervaring, en doordat ik zoveel moeite had moeten doen om die dag te bereiken, wist ik met heel mijn hart dat het evangelie waar is en dat altijd is geweest. ■

Trinity C. (Colorado, VS)

Getuigenis en bekering

Ouderling David A. Bednar
van het Quorum der Twaalf Apostelen

De samenhang tussen getuigenis en bekering valt duidelijk op te maken uit het zendingswerk van de zoons van Mosiah.

‘Zovelen als er tot de kennis van de waarheid waren gebracht door de prediking van Ammon en zijn broeders, volgens de geest van openbaring en van profetie, en de macht van God die wonderen onder hen werkte – ja, [...] zowaar de Heer leeft, zovelen van de Lamanieten als er geloofden in hun prediking en zich tot de Heer bekeerden, zijn nooit afvallig geworden.

‘Want zij werden een rechtvaardig volk; zij legden de wapens van hun opstand neer, zodat zij niet meer tegen God streden. [...]

‘Welnu, dezen zijn het die zich tot de Heer bekeerden’ (Alma 23:6–8).

Twee belangrijke elementen worden in deze verzen beschreven: (1) *de kennis van de waarheid*, ofwel een getuigenis, en (2) *tot de Heer bekeerden*, waar ik bekering tot de Heiland en zijn evangelie onder versta. De krachtige combinatie van getuigenis en bekering tot de Heer resulteerde dus in onwrikbaarheid en standvastigheid, en zorgde voor geestelijke bescherming.

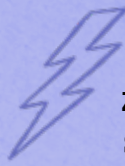
Een getuigenis is geestelijke kennis van waarheid, verkregen door de macht van de Heilige Geest. Voortdurende bekering is constante toewijding aan de geopenbaarde waarheid die we ontvangen hebben – met een bereidwillig hart en rechtschapen bedoelingen. Weten dat het evangelie waar is, is de kern van een getuigenis. Waarlijk trouw zijn aan het evangelie is de kern van bekering. Wij behoren te weten dat het evangelie waar is en het evangelie waarlijk trouw te zijn.

Gekoesterde ‘wapens van opstand’ zoals zelfzucht, hoogmoed en ongehoorzaamheid afleggen, vereist meer dan geloof en kennis alleen. Overtuiging, nederigheid, berouw en overgave gaan vooraf aan het wegdoen van onze wapens van opstand. Bezitten u en ik nog steeds wapens van opstand die ons ervan weerhouden ons tot de Heer te bekeren? Zo ja, dan moeten we nu tot bekering komen.

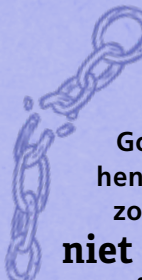
Ik beloof dat we, als we kennis van de waarheid krijgen en we ons tot de Heer bekeren, onwrikbaar en standvastig zullen blijven en nooit afvallig worden. ■

Uit een toespraak gehouden tijdens de algemene oktoberconferentie van 2012.

Amulek en Alma

Zij waren
sterke
zendingscollega's
die het evangelie aan
vele mensen hebben
verkondigd.

God gaf
hen macht,
zodat ze
niet gedood
of in de
gevangenis
gehouden konden
worden.

Amulek bekeerde
zich nadat een engel
hem had gezegd om
een profeet
(Alma) te
ontvangen
in zijn huis.

Alma
vergeleek
geloof in
het woord
van God
met het planten
van een zaadje dat
groeit wanneer we
het voeden.

Alma bekeerde
zich nadat een engel
hem had gezegd
dat hij moest
stoppen met het
verwoesten
van de kerk van God.

BEZORGD OVER DE TOEKOMST?

Onzekerheid: jongvolwassenen vertellen wat ze hebben gedaan om in God te vertrouwen en zich op de toekomst voor te bereiden.

44

JONGEREN

**MIJN FAMILIE WAS
GEEN GELUKKIGE
FAMILIE – TOTDAT
IK LID VAN DE
KERK WERD**

54

AANSCHOUWELIJK
ONDERWIJS

**ONDERWIJS EN
PRIORITEITEN**

60

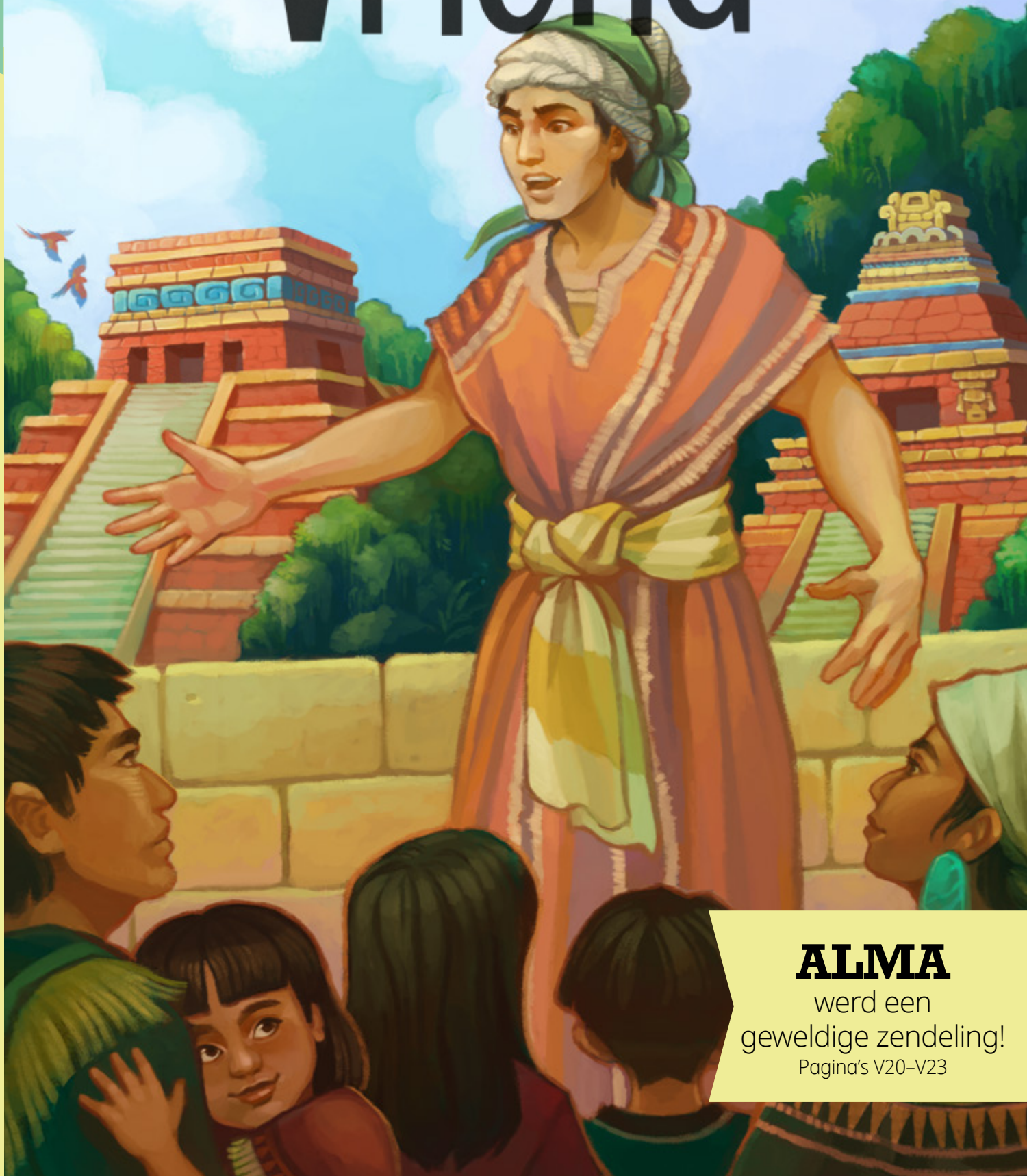
ouders

**HELP KINDEREN
BEGRIJPEN DAT
ONS LICHAAM EEN
TEMPEL IS**

V4

Vriend

ALMA

werd een
geweldige zending!

Pagina's V20-V23

**President
Dallin H. Oaks**

Eerste raadgever in het
Eerste Presidium

De pioniers volgen

Ik liep eens langs verschillende wagensporen die de vroege kerkpioniers hadden genomen op weg naar de Salt Lake Valley. Ik voelde me heel nederig dat ik liep waar de pioniers ook hadden gelopen. Maar nog belangrijker dan te lopen waar zij liepen, is om te leven zoals zij leefden.

De pioniers gingen in geloof over naar een nieuwe godsdienst, een nieuw land, en een nieuwe manier van leven. Zij vertrouwden op God. Wij hebben ook **geloof** nodig.

Zij deden wat hun leiders van hen vroegen. Wij moeten ook **gehoorzaam** zijn.

Zij gebruikten hun vaardigheden en bouwden samen aan Zion. Wij moeten ook **één** zijn.

Zij lieten niemand achter. Ze zorgden dat degenen die het moeilijk hadden onderweg, bij de groep bleven. Wij moeten ook **solidair** zijn.

We kunnen de pioniers eren door hun voorbeeld te volgen. ●

Aangepast overgenomen uit 'De pioniers volgen', De Ster, januari 1998, 74–76.

Ik kan een pionier zijn

Iedereen die de weg wijst door
het leven voor zijn gezin beter
te maken, is een pionier.
Zoek je weg door de doolhof.
Op deze manieren kun je
een pionier zijn:

Start

Door
iets nieuws
te leren.

Door een
goede
traditie te
beginnen.

Door aan
je eeuwige
familie te
bouwen.

Door je
familie over het
evangelie te
vertellen.

Einde

Lila's keuze

Lila wilde het goede kiezen.

Carolina Marín

(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

'Mijn lichaam is de tempel die Vader gaf aan mij'
(Kinderliedjes, p. 73).

Tijd voor de Schriften!' zei Lila.

Lila las graag voor aan haar zusje, Ánika, en haar broertje, Svetan. Lila zou binnenkort worden gedoopt! Ze wilde iedere dag in de Schriften lezen om er klaar voor te zijn.

Lila opende het boek met verhalen uit de Schriften op de eerste pagina. Ánika en Svetan kropen tegen haar aan om naar de plaatjes te kijken.

'Goed luisteren, want daarna ga ik jullie vragen stellen', zei Lila. Toen begon ze het eerste hoofdstuk te lezen.

'Voordat we geboren werden, woonden we in de hemel', las Lila. 'We hadden nog geen lichaam. We waren geesten.'

Lila, Ánika en Svetan keken naar de plaatjes van mensen in witte kleren.

'Klaar voor de eerste vraag?' Lila keek naar Ánika. 'Waar kwam je vandaan voordat je werd geboren?'

Ánika klapte in haar handen. 'De hemel!'

'Ja, inderdaad', zei Lila. 'En waar kwam Svetan vandaan?'

'Ook uit de hemel', zei Ánika. Svetan lachte en stopte zijn vuistje in zijn mond. Lila en Ánika moesten lachen. Svetan was de schattigste baby in Argentinië!

'Onze hele familie komt uit de hemel', zei Lila. 'Jezus ook. Hij kwam ons helpen zodat we weer bij onze hemelse Vader kunnen wonen.' Lila wees naar het plaatje van Jezus in het boek.

Na het voorlezen bleef Lila denken aan hoe het geweest moest zijn om met Jezus in de hemel te wonen. Ze wilde net zoals Hij zijn. Ze wilde altijd het goede kiezen!

De volgende dag op school rammelde Lila van de honger toen ze in de rij stond voor het ontbijt. Ze kon de empanadas al bijna proeven toen señora Ruiz ze op haar bord deed. Ze roken zo lekker!

Toen schonk señora Ruiz Lila een beker melk in. *Oei!* dacht Lila. De melk zag er donkerder uit dan

normaal. De school deed soms koffie of thee in de drankjes.

‘Zit er vandaag koffie of thee in de melk?’ vroeg Lila.

Señora Ruiz wuifde haar bezorgdheid weg. ‘Een beetje koffie’, zei ze. ‘Je proeft het zelfs niet.’

Lila dacht even na. Ze herinnerde zich dat ze net als Jezus wilde zijn en het goede kiezen. Ze wist dat koffie drinken niet mocht van de profeten.

‘Nee, dank u. Ik hoef geen melk vandaag’, zei Lila. Ze glimlachte naar señora Ruiz. Ze ging zitten om te eten.

Die avond hielp Lila papi in de keuken met de afwas. Ze dacht nog na over het verhaal uit de Schriften. Ze dacht ook na over de melk.

‘Papi?’

‘Ja?’ zei papi.

‘Waarom heeft onze hemelse Vader ons een lichaam gegeven?’

Papi spoelde een bord af en dacht na. ‘Hij gaf ons een lichaam zodat we net als Hij konden worden’, zei hij. ‘Je

lichaam is een huis voor je geest. Dat bedoelen we als we zeggen dat ons lichaam een tempel is.’

Lila knikte. In het jeugdwerk zongen ze daar weleens een liedje over. ‘Dus daarom wil onze hemelse Vader dat we goed voor ons lichaam zorgen?’

‘Precies’, zei papi.

‘Vandaag op school hadden ze koffie in de melk gedaan’, zei Lila. ‘Maar ik heb het niet opgedronken, hoor. Ik probeer goed voor mijn tempel te zorgen.’

‘Ik ben trots op je’, zei papi. Hij droogde zijn handen aan een handdoek en gaf Lila een knuffel.

Lila klemde papi in haar armen. Ze was blij dat ze goed voor het lichaam kon zorgen dat haar hemelse Vader haar had gegeven. ●

De auteur woont in Corrientes (Argentinië).

Het gezin in dit verhaal woont in Argentinië. In het volgende artikel kun je meer over hun land lezen.

Groetjes uit Argentinië!

Hoi!
Wij zijn Margo
en Paolo.

**Ga je
met ons
mee naar
Argentinië?**

Argentinië is een
land in Zuid-Amerika. Het
is meer dan 3.219 km
lang. In het noorden is het
in de zomer heel warm. In
het zuiden heb je het hele
jaar bevroren gletsjers!

In Argentinië
eten de mensen
graag *empanadas*. Dat is
bladerdeeg met
een vulling van
rundvlees, mais
of fruit. Lekker!

Er wonen veel bijzondere dieren in Argentinië,
zoals jaguars, condors en pinguïns.

Cowboys worden in Argentinië
gaucho's genoemd. Ze hebben
kuddes vee en paarden.

Veel mensen kopen eten op de markt, in de open lucht. Dit jongetje helpt zijn vader een *sandia* dragen, een watermeloen.

Ushuaia is een van de steden die het dichtst bij de zuidpool liggen. Er zijn drie wijken in Ushuaia.

Dit meisje ging naar de Córdoba-tempel (Argentinië) op de dag dat hij werd ingewijd. Binnenkort zijn er drie tempels in Argentinië!

Dit zijn een paar vrienden van ons uit Argentinië!

Toen president Russell M. Nelson het nieuwe programma presenteerde met doelen voor kinderen en jongeren, waren mijn doelen om te hardlopen, een goede vriend te zijn en mijn gebeden beter te maken. Ik gaf mijn getuigenis in de avondmaalsdienst dat ik weet dat mijn hemelse Vader mij zal helpen als ik dit programma volg.

Gonzalo L. (7), Buenos Aires (Argentinië)

Als we in de Schriften lezen, leren we over Jezus Christus en dat Hij van ons houdt. Daar word ik blij van. Ik weet dat Hij van mij houdt.

Emma L. (5), Buenos Aires (Argentinië)

**Woon jij in Argentinië?
Schrijf ons dan!
We willen graag iets van je horen.**

**Leuk dat je
Argentinië met ons
hebt verkend. Tot de
volgende keer!**

Een
bolderkarretje
vol brood

‘Wanneer u in dienst van uw medemensen bent, [bent] u louter in dienst van uw God’ (Mosiah 2:17).

Sammy opende zijn ogen en gaapte. Hij rook iets heel lekkers.

Mmmm, papa bakt brood! dacht Sammy.

Op zaterdag bakte papa altijd brood voor het gezin. Sammy keek graag hoe hij de knapperige bruine broden uit de oven haalde. Hij kreeg van papa altijd de eerste boterham.

Maar het is vandaag geen zaterdag, dacht Sammy. *Waarom bakt papa brood?*

Sammy klom uit bed en liep naar de keuken. Hij vroeg papa wat er aan de hand was.

‘Weet je nog wat onze bisschop heeft gevraagd?’ vroeg papa.

Sammy knikte. ‘Hij vroeg ons om mensen te helpen. En ik hielp zuster Martin met haar tassen op de trap, weet je nog?’

‘Dat heb je goed gedaan’, zei papa. ‘Ik heb gebeden om

te weten hoe ik kon helpen. Ik kreeg het idee om brood te bakken om uit te delen.’

Sammy keek door het raampje van de oven. Hij telde de broden.

‘Eén, twee, drie, vier. Aan wie ga je het brood geven?’

‘Daar heb ik jouw hulp bij nodig’, zei papa. ‘Een brood is voor zuster Martin. Deze twee zijn voor de familie Miller. Maar aan wie zullen we het vierde brood geven?’

Daar dacht Sammy over na.

‘Misschien aan meneer Lee?’ vroeg Sammy. Meneer Lee woonde bij hen in het flatgebouw. Hij kwam niet veel buiten de deur. Hij keek meestal naar de mensen vanuit zijn raam.

‘Dat is een geweldig idee’, zei papa.

Toen het brood klaar was, hielp Sammy papa met het inpakken. Toen pakte hij zijn bolderkar. Ze legden de broden erin.

‘De broodkar is klaar om te gaan!’ zei Sammy.

Papa hielp Sammy de kar te trekken. Sammy voelde zich warm van binnen, net als het brood dat ze gingen uitdelen! ●

De auteur woont in Vermont (VS).

Verskillend maar samen

Bethany Bartholomew
(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

*‘Laat hen aanbidden hoe, waar of wat zij willen’
(Geloofsartikelen 1:11).*

Ellie en haar gezin gingen op bezoek bij haar neven en nichten, die ver weg woonden. Ellie was erg enthousiast! Ze had hen al lang niet meer gezien.

Voordat ze vertrokken, zeiden Ellies ouders dat ze iets wilden bespreken.

‘Wanneer we op bezoek zijn bij familie, bidden we altijd voor het eten. En we praten ook soms over de kerk, dat weet je wel toch?’ vroeg papa.

‘Klopt!’ zei Ellie.

‘Wel, deze keer wordt het een beetje anders’, zei mama. ‘Je tante en oom gaan niet meer naar de kerk.

En ze vinden het niet leuk als mensen erover beginnen.’

Ellie fronste. ‘Waarom niet?’

‘We weten niet precies waarom’, zei papa. ‘Maar ze houden veel van ons. I denk dat ze niet willen ruziën of ons kwetsen. Dus hebben ze gevraagd om niet met ze over de kerk te praten.’

Ellie knikte.

‘We kunnen nog wel in de Schriften lezen en bidden als we daar zijn. Maar dat doen we dan onder ons’, zei mama.

‘En als we gaan eten?’ vroeg Ellies zus.

‘We zullen afwachten’, zei mama. ‘Als ze niet bidden

voor het eten, kunnen wij in ons hart een gebed zeggen.'

'Oké', zei Ellie. 'Dat kan ik wel.'

De volgende dag klommen Ellie en haar familie in de auto. Ze reden tot 's avonds laat. Toen ze bij het huis van haar neven en nichten waren, hielpen Ellies oom en tante met de bagage. Toen ging iedereen naar bed.

De volgende ochtend zei Ellie een gebed voordat ze naar de keuken ging om te eten. Ze was een beetje zenuwachtig dat ze haar familie zou zien. Maar toen ging haar tante naast haar zitten met een warme glimlach op haar gezicht.

'We gaan straks naar het salon van je nicht. Heb je zin om mee te gaan?' vroeg ze.

'Een kapsalon?' vroeg Ellie.

'Precies! Als je wilt, kunnen jij en je zus je haar laten doen.'

Ellie knikte glimlachend. Dat klonk heel leuk!

Na het ontbijt gingen ze met de bus naar het kapsalon. Ellie keek graag naar wat haar nicht deed. Haar vingers vlogen heen en weer, ze kamde en vlocht. Toen ieders haar klaar was, deden ze of ze een modeshow hadden in de spiegel van het salon. Ze giechelden om hun nieuwe uiterlijk.

De volgende dag regende het hard. Iedereen bleef binnen. Ze speelden gezelschapsspelletjes. Ellie en een van haar nichtjes speelden samen tegen twee van de oudere jongens. Ze plaagden elkaar terwijl de pionnetjes over het bord vlogen.

'We hebben gewonnen!' riep Ellie, terwijl ze haar pionnetje op het laatste vakje van het bord zette. Ze gaven elkaar allemaal een high five. Ook de oudere neven, die deden alsof ze niet tegen hun verlies konden.

Na een paar dagen gingen ze weer naar huis. Ellie stapte achterin de auto en ze hoorde haar familie afscheid nemen.

'We zullen jullie missen!'

'Kom maar snel weer langs!'

'We houden van jullie!'

Ellie glimlachte en wuifde toen de auto wegreed. Het was heel leuk geweest. Ook al geloofden ze verschillende dingen, toch konden ze een gelukkige familie zijn. ●

De auteur woont in Georgia (VS).

Je kunt deze pagina's uitknippen en aan elkaar plakken, nieten of binden om een boekje te maken.

MIJN GROEIENDE GELOOF

Naam: _____

1

In het Boek van Mormon zei Alma dat geloof als een zaadje is.

4

Ik laat mijn geloof in Jezus groeien door te bidden en vriendelijk te zijn tegen anderen.

5

Een boom die groeit kan lekkere vruchten dragen.

2

Ik kan mijn eigen zaadje van geloof planten door te doen wat de profeten en de Schriften ons leren.

3

Een zaadje heeft water en zon nodig om te groeien.

6

Mijn groeiende geloof zal zegeningen in mijn leven brengen.

7

Ik zal mijn geloof sterker laten groeien. Onze hemelse Vader en Jezus Christus houden van mij!

**Zuster
Cristina B. Franco**
Tweede raadgeefster
in het algemeen
jeugdwerkpresidium

Het geheime ingrediënt

Onze hemelse Vader wil dat we anderen dienen. Mijn jeugdwerkeerkracht was een goed voorbeeld van dienstbetoon. Als we naar het jeugdwerk gingen, bracht zuster Antonietti altijd chocoladecake mee. Ik had een hekel aan chocoladecake! Alle anderen vonden het lekker. Maar ik at er nooit van.

Op een dag vroeg ze: 'Wil jij geen hapje proeven? Er zit een bijzonder ingrediënt in.'

Ik besloot het ook eens te proberen. En wat denk je? Ik vond het heerlijk!

Jaren later vertelde mijn moeder wat het geheime ingrediënt van zuster Antonietti was. 'Zuster Antonietti

had niet veel geld', zei mijn moeder. 'Iedere week moest ze kiezen: ofwel met de bus naar het jeugdwerk, ofwel ingrediënten kopen voor de chocoladecake voor jullie klas. Ze koos altijd voor de chocoladecake. Dus in plaats van met de bus te gaan, liep ze altijd meer dan 3 kilometer heen en terug, weer of geen weer.'

Het geheime ingrediënt van zuster Antonietti was haar liefde voor anderen! ●

Aangepast overgenomen uit 'De vreugde van onbaatzuchtig dienstbetoon', Liahona, november 2018, 55-57.

Ik kan Jezus Christus volgen door kleine,
eenvoudige dingen te doen.

(Zie Alma 37:6.)

De verrassende zendingsoproep

Lucy Stevenson

Kerkijdschriften

(Gebaseerd op een waargebeurd verhaal)

Edwin Dharmaraju glimlachte toen hij uit de luchthaven in het zonlicht stapte. Hij zag de palmbomen langs de kant van de weg en rook de kruiden van een markt. Hij en zijn vrouw Elsie waren terug in India! Ze hadden in Samoa gewoond, maar nu waren ze weer thuis.

Maar Edwin en Elsie waren niet zomaar op bezoek. Ze waren geroepen als zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Edwin was een beetje zenuwachtig. Maar hij wist dat onze hemelse Vader hem zou helpen. Onze hemelse Vader had hem al zo vaak geholpen.

Edwin en Elsie waren in India geboren. Maar Edwin hoorde voor het eerst over de kerk toen hij in de Verenigde Staten naar school ging. Hij ging daar een keer naar de kerk. Hij las zelfs het Boek van Mormon. Maar terug in India vergat hij de kerk.

Jaren later wilden Edwin en Elsie naar Samoa verhuizen. Edwin was wetenschapper en bestudeerde insecten. Hij ging als onderzoeker op het eiland werken. Daar ontmoetten Edwin en Elsie de zendingen. Toen Edwin het Boek van Mormon weer las, voelde hij iets bijzonders. Elsie las het Boek van Mormon ook. Ze wilden samen met hun zonen en dochters gedoopt worden.

Nadat ze bij de kerk waren gekomen, wilde Edwin niets liever dan dat zijn familie in India ook over het evangelie zou horen. Het probleem was echter dat er in India geen zendingen waren om ze les te geven! Edwin en Elsie schreven een brief aan de hoofdzetel van de kerk met de vraag om zendingen naar India te sturen.

Maar toen kwam er een grote verrassing. President Spencer W. Kimball vroeg *hen zelf* om op zending naar India te gaan!

Dus daar waren ze dan.

De eerste halte in India was het huis van Edwins broer. Edwins ouders en andere broers en zussen waren daar ook. Edwin en Elsie begonnen ze meteen te onderwijzen. De familie was blij dat ze over het evangelie konden leren.

Een paar weken later kwamen Edwin en zijn familie samen bij het zwembad in de tuin van zijn broer. Het zwembad was schoongemaakt, geverfd en gevuld met vers water. Iedereen droeg witte kleren. De vrouwen hadden los vallende sari's over hun schouders gedrapeerd. De mannen droegen wijde jasjes en broeken in Indiase stijl.

Edwin stond in het zwembad met zijn vader. 'Samuel David,' zei Edwin, 'door Jezus Christus gemachtigd,

doop ik u in de naam van de Vader, en van de Zoon, en van de Heilige Geest.'

Edwin was blij toen hij zijn vader doopte. Hij was nog blijer toen hij daarna zijn moeder doopte. Aan het eind van de dag had Edwin 18 mensen gedoopt!

De volgende dag maakten Edwin en Elsie een treinreis van zes uur. Ze bezochten andere familieleden en vertelden hen over het evangelie. Edwin doopte nog vier andere familieleden in een nabijgelegen rivier.

Tot slot maakten Edwin en Elsie een treinreis van 16 uur om bij de ouders van Elsie op bezoek te gaan. De

vader van Elsie was een leider in een andere kerk. Hij liet zich niet dopen, maar vond het Boek van Mormon een goed boek. Hij hielp het Boek van Mormon te vertalen in het Teloegoe, een van de talen die in India worden gesproken.

Aan het eind van hun zending hadden Edwin en Elsie genoeg nieuwe leden om een van de eerste gemeenten van de kerk in India te stichten! Edwin en Elsie keerden blij terug naar Samoa. Ze waren dankbaar dat hun hemelse Vader hen op zending had gestuurd. ●

Edwin en Elsie Dharmaraju gingen in 1978 op zending in India. Nu wordt er een mooie tempel gebouwd!

*Ik heb nooit iets echt slechts gedaan.
Moet ik mij nog steeds bekeren? –
Onzeker in Udine*

Beste Onzeker,

Iedereen heeft behoefte aan bekering, want niemand is volmaakt! Bekering kan eenvoudig zijn. Je kunt bijvoorbeeld je hemelse Vader in gebed vertellen hoe je dag ging en zeggen wat je morgen beter wilt doen. We kunnen Hem om vergeving vragen wanneer we iets verkeerd hebben gedaan, en Hij vergeeft ons. Sommige mensen denken dat bekering iets engs is. Maar het is juist iets positiefs! Bekering is een gave die Jezus Christus ons heeft gegeven, zodat we kunnen leren, groeien, veranderen en meer op Hem gaan lijken. President Nelson zegt dat we ons iedere dag moeten bekeren. Als je dat doet, zul je meer gemoedsrust en kracht in je leven voelen.

Veel liefs,
De Vriend

Probeer dit eens!

Net zoals de lepel de peper verwijdt, kan bekering ons reinigen van de verkeerde keuzes die we dagelijks maken, of die nu groot of klein zijn. Dankzij Jezus Christus en zijn verzoening kan ieder van ons zich bekeren.

Benodigheden:

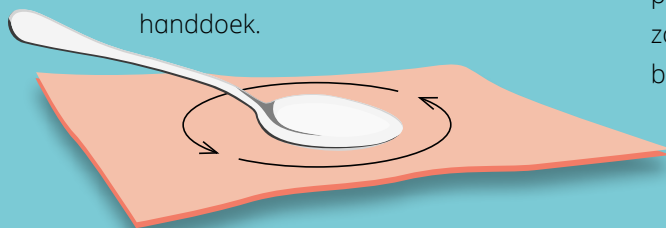
tafelzout
zwarte peper
een plastic lepel
een handdoek

1. Doe wat zout op een bord. Dit stelt voor hoe zuiver en rein we zijn voordat we zondigen.

2. Strooi wat peper op het zout. Dit zijn de verkeerde keuzes die we maken.

3. Neem nu de plastic lepel en wrijf ermee over een handdoek.

4. Beweeg de lepel langzaam boven het zout met de peper. De peper blijft aan de lepel hangen! Dat is zoals vergeven worden wanneer we ons bekeren.

Kleine, eenvoudige puzzel

Net als de Liahona die het gezin van Lehi de weg wees, kunnen eenvoudige dingen ons helpen om grote problemen op te lossen (zie Alma 37:6, 38–44).

Kun je de stukjes terugvinden in de puzzel hieronder?

Op welke kleine, eenvoudige manieren kun je Jezus volgen?

De bekering van Alma de jonge

Haley Yancey
Kerktijdschriften

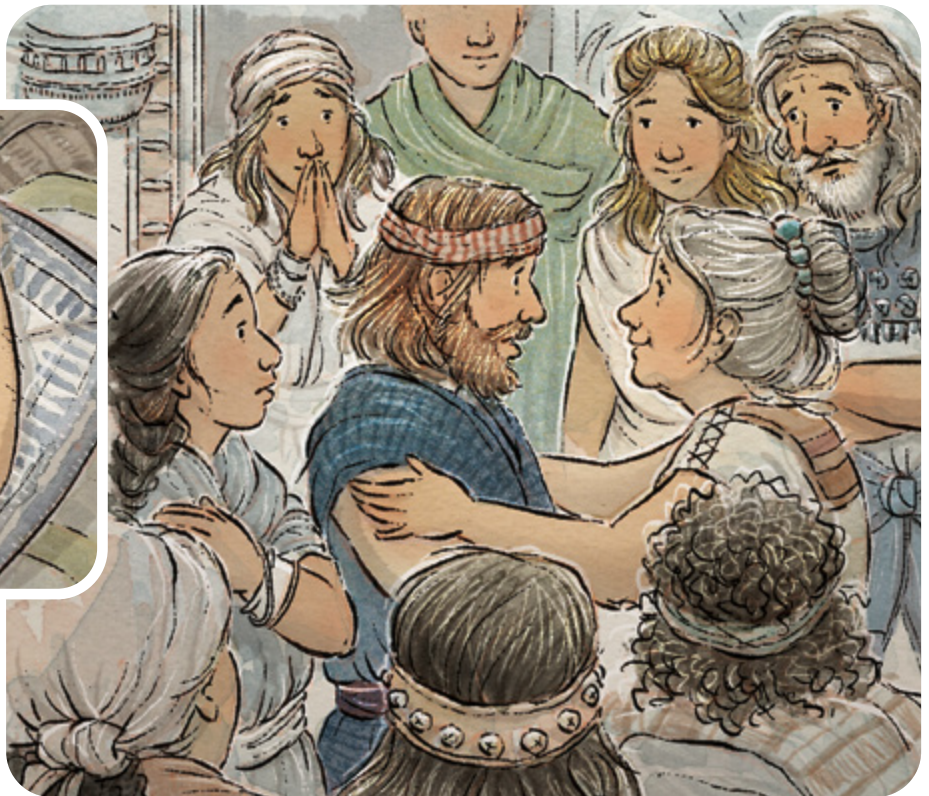
Alma was de zoon van de profeet. Hij was naar zijn vader vernoemd, maar hij geloofde niet wat zijn vader onderwees. Hij vertelde mensen dat de kerk niet waar was.

Op een dag verscheen er een engel aan Alma.
De engel zei dat Alma zich moest bekeren.

Drie dagen lang leek het
of Alma sliep. Hij dacht
na over zijn slechte
keuzes.

Toen bad Alma om vergeving. En dat gebeurde
ook! Hij voelde de liefde van Jezus Christus. Alma
werd wakker en vertelde anderen hoe Jezus hem
had gered.

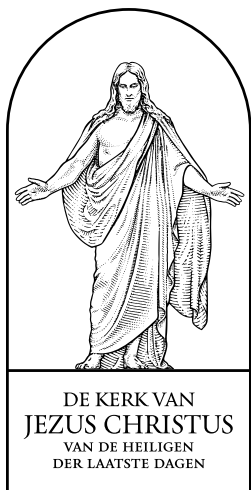
Ik kan me bekeren wanneer ik een verkeerde keuze maak.
Jezus zal er altijd voor me zijn.●

Je kunt dit verhaal lezen in Mosiah 27.

Alma bekeerde zich en volgde Jezus

Wat moet jij doen wanneer je een verkeerde keuze maakt?

Beste ouders,

Soms zijn we het niet eens met andere mensen. Maar we kunnen nog steeds van ze houden. We kunnen ook vasthouden aan wat wij weten dat waar is. Lees het verhaal op pagina V10 met uw kinderen en bespreek de volgende vragen:

Hoe toonde de familie van Ellie liefde?

Hoe hielden Ellies familieleden hun geloof sterk?

Hoe kan onze familie liefde geven aan anderen, ook al zijn we het niet eens?

We zijn allemaal anders, maar iedereen is een kind van God!

Draag liefde uit,

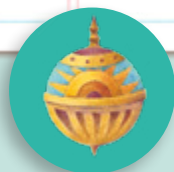
De *Vriend*

STUUR DE TEKENINGEN OF ERVARINGEN VAN UW KIND NAAR DE LIAHONA

Ga naar liahona.ChurchofJesusChrist.org en klik op 'Submit an Article or Feedback'. Of stuur ze naar liahona@ChurchofJesusChrist.org en vermeld de naam, leeftijd en woonplaats van uw kind. Voeg ook uw toestemming toe: 'Ik, [uw naam], geef De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen toestemming om de inzending van mijn kind in kerktijdschriften, op kerkwebsites, op sociale media en eventueel in andere kerkmaterialen te publiceren.' We horen graag van u!

INHOUD

- V2** Van het eerste Presidium: De pioniers volgen
- V4** Lila's keuze
- V6** Groetjes uit Argentinië!
- V8** Een bolderkarretje vol brood
- V10** Verschillend maar samen
- V12** Mijn groeiende geloof
- V14** Van vriend tot vriend: het geheime ingrediënt
- V15** Schitterend idee
- V16** Moedige voorbeelden: De verrassende zendingsoproep
- V18** Waar denk je aan?
- V19** Leuke activiteiten: Kleine, eenvoudige puzzel
- V20** Verhalen uit de Schriften: De bekering van Alma de jonge
- V23** Kleurplaat: Alma bekeerde zich en volgde Jezus

Zoek de verstopte Liahona!

OP DE OMSLAG VAN DE *VRIEND*
Illustratie, Rebecca Sorge Jensen

© 2020 BY INTELLECTUAL RESERVE, INC. ALL RIGHTS RESERVED

